

DARBININKAS

LII NR. 43.

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N. Y.

ANTRADIENIS - TUESDAY, BIRŽELIS - JUNE 20, 1967

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

10 CENTŲ

LBJ su pirštinaitėmis, Kosyginas rankoves atsiraiteš

J. Tautose — kaip teatre: kas ką nukalbės. Tikrosios kalbos gali būti tarp Johnsono ir Kosygino. Dar yra vilties, kad jos bus

Jungtinių Tautų pilnaities posėdis prasidėjo birželio 17, bet pagrindinės kalbos buvo birželio 19. Pirmasis kalbėjo Sovietų min. pirmininkas Kosyginas. Bet vieną valandą prieš jo kalbą per televiziją buvo perduota prezidento Johnsono kalba.

PREZIDENTAS LBJ: apie 5 principus

Bendrais žodžiais pakalbėjęs apie lotynų Ameriką, Afriką, Aziją ir NATO, prezidentas sustojo prie Izraelio-arabų karo padarinių likvidavimo. Neminėdamas vardais valstybių, dėstė penkis principus "šios srities" santykiams tvarkyti:

1. Šios srities kiekviena valstybė turi teisę į savo valstybinį gyvenimą. (Tuo pareiškimu atmesti arabų grąšiniams sunaikinti Izraelį).
2. Turi būti vykdomas teisingumas arabams tremtiniam. (O jų buvo pirma 900,000, dabar 1,300,000; Izraelis, arabai, J. Tautos turi prisiminti pareigą jų būvį padaryti normalų).
3. Laisvas pasinaudojimas jūrom. (Atmetas Aqabos ir Sueso kanalo blokavimas Izraeliui).
4. Turi būti sustabdytas vidurinių rytų ginklavimo lenktyniavimas. (J. Tautų nariai turi įsipareigoti apriboti ginklų davimą).
5. Turi būti pagerbta politinė nepriklausomybė ir teritorinis integralumas. (Tai reiškia, kad arabai turi atsakyti nuo tebeturintinio Izraelio nepripažinimo).

Pagal šiuos principus savo santykius turi sutarti pirmiausia suinteresuotos šalys; jas turi paremti ir J. Tautos. Kariuomenė turi būti atitraukta, bet taip pat turi būti įvykdyti minėti penki principai (Atmetas Sovietų ir arabų reikalavimas, kad Izraelis be niekur nieko turi grįžti į birželio 4 padėtį).

KOSYGINAS: pasmerkti ir nubausti...

Sovietų min. pirm. Kosyginas kalbėjo 40 minučių, pirmiausia kaltindamas Ameriką dėl "agresijos" Vietname, reikalaujamas sustabdyti bombardavimą ir pasitraukti iš Vietnamo. Kaltino taip pat Ameriką dėl Kubos, Dominikonų respublikos. O priėjęs prie vidurinių rytų vėl kaltino Ameriką bei Angliją dėl paramos Izraelio agresijai. Kosyginas reikalavo pasmerkti Izraelį kaip agresorių, grąžinti jį į prieškarinę padėtį tuojau pat, pareikalauti iš jo karo reparacijų arabų naudai.

Nelaukdamas Izraelio ministro Abba Eban kalbos, Kosyginas išėjo. (Paskiau buvo aiškinama, kad jis tuo metu turėjo kitą pasimatymą). O Izraelio ministeris kalbėjęs dėl karo

vertė Sovietams, kurie ginklavo ir kurstė arabus.

KAS TOLIAU: ar LBJ ir Kosyginas susitiks?

Kosyginas ir Abba Eban pradėtas kalbų maratonas J. Tautose eina toliau. N. Y. Post pažymi, kad J. Tautų posėdį kaip "lėlių teatrą", kurio aktoriai laukia atvykstant Kosygino kaip Bizantiją 1453 laukė turkų. Tarp to teatro statistų bei aktorių suminėjo ir "piketujančius lietuvius".

(Iš tikrųjų New Yorko spaudo šokinėjo apie Kosyginą kaip apie aną turkų sultoną — aprašinėjo jo nusišypsojimus policininkams, akių kilstelėjimus į dangoraižius, o New Yorko visuomenė rodėsi blaivesnė ir santūresnė, mažai dėmesio kreipdama į važinėjančių ar vaikštinėjančių Kosyginą su palpydovais).

Daugiau dėmesio kreipiamas, ar susitiks du "didieji" ir ką jie sūtars — prezidentas Johnsonas ir min. pirm. Kosyginas.

Prezidentas pareiškė norą pamatyti Kosyginą. Kosyginas per diplomatinį kanalą paaiškino, kad vargiai jis galės aplankyti Washingtoną. Protokolas: jis gi atvyko ne į Ameriką, o į Jungtines Tautas. Protokolas ir Amerikai: jis atvyko į Jungtines Tautas, dėl to ir valstybės departamentu atstovo nebuvo Kosygino sutikime. Ar Kosyginas pakeis nusistatymą ir vyks į Washingtoną ar kur kitur? Ar LBJ gal vyks į New Yorką?

Po Kosygino kalbos galimybės susitikti menkėjo. Prezidentas buvo priėjęs prie problemos kaip su pirštinaitėmis, neliesdamas ne tik Sovietų, bet net kalbėdamas apie principus, tetaikė juos "šiai sričiai", nesudarydamas net įspūdį, kad tie principai turi būti taikomi ir "kitose srityse". O Kosyginas,

tiesa, batų į stalą nedaužė kaip Chruščiovas, bet jis švaistėsi kaltinimais Amerikai, Anglijai, kaip rankoves atsiraiteš.

Net ir po tokios kalbos valstybės sekretorius Rusk tirsia susitikimo galimybes.

Dr. K. J. Valiūnas: "Pareiškiama, kad Sovietų Sąjunga yra pats pikčiausias agresorius."

Nuotr. R. Kisieliaus

P. J. Addabbo: "Sovietų Sąjunga atsako eiti keliu, kurio reikalauja kitiem."

Nuotr. R. Kisieliaus

kad Jungtinės Tautos negali efektyviai veikti, kol nėra lygiagrečiai Washingtono ir Maskvoje". Tokia dabar pažiūra į Jungtines Tautas kartoja N.Y. Times, Post, C. Sc. Monitor vedamuosiuose.

Painiuosius klausimus tegali spręsti ne Jungtinės Tautos, bet tik du "super didieji" susitardami — vadinasi, Washingtonas ir Maskva. Kosygino atvykimo progą minėtų laikraščių vedamieji ir ragino, skatino, įkalbinėjo gražiuoju ir su pasikiojimais, kad Washingtonas su Maskva susitartų. Susitartų ne tik dėl vidurinių rytų, bet gal ir dėl Vietnamo, gal dėl kitų reikalų.

Nuo kada tas staigus pasikeitimas? Ir kodėl? Nuo Izraelio bei arabų karo. Izraelis ir jo rėmėjai buvo įtikinti, kad Izraelio interesų J. Tautų organizacija nesaugoja. Priešingai, J.T. sudarė sąlygas Nasserui prieiti prie Aqabos vandenų ir juos uždaryti Izraeliui. Izraelis suprato, kad savo interesus apginti tegali jis pats — ne per Jungtines Tautas. Jis tad atmėtė J. Tautų tarpininkavimą Izraelio-arabų karo padariniams likviduoti. Jis sakėsi noris tiesioginių derybų tarp arabų ir Izraelio. Jis nepriims J. Tautų sprendimo, nors jis būtų 121:1.

Ne taip galvoja Sovietai. Jie užsimojo panaudoti Jungtines Tautas prieš Izraelį ir prieš Ameriką. Sovietai mato, kad Jungtinės Tautos jau nebe tos, kokios jos buvo pradžioje; evoliucija nuėjo Sovietų naudai. Pradžioje Jungtinėse Tautose vargo persvarą turėjo Amerika. Dabar tą persvarą paveržti pretenzijų turi Sovietai.

Du veiksniai padėjo Sovietams. Vienas — tai Jungtinių Tautų narių skaičius, padidėjęs iš 50 iki 122. Antras — tiems seniem ir naujiem nariams didėjanti įtaka Sovietų linijos, kurią jie varė neatlaidžiai, be kompromisų, kartodami, kartodami, nors ir būdami mažumoje. Dabar jie nori rodytis turį daugumą. Ir tai turėtų demonstrovoti ši Jungtinių Tautų sesija, sušaukta Sovietų iniciatyva.

Čia turi būti svarbioji priežastis, kad N.Y. Post emė skųstis padidėjusiu Jungtinėse Tautose narių skaičium — narių nereikšmingų, nepajėgių, nieko neduodančių, bet turinčių balsą lygiom su didžiaisiais.

N.Y. Times bei kiti minėti laikraščiai, siūlydami pagrindiniais klausimais tartis Washingtonui su Maskva, grįžta prie taško, iš kurio buvo prasidėjusios J. Tautos, t. y. prie galimų susitarimų. Tada tie galimgieji buvo karo laimėtojai. Karo laimėtojai norėjo ir toliau pasaulį valdyti. Jie, tie keturi, sudaro Saugumo Tarybą, o gražiam fasadui sudaryti įsteigė Jungtines Tautas. Dabar tie "super galimgieji" yra tik dalis tų ano karo laimėtojų — atominiai galiūnai, tie du iš visų 122.

Siūlymas susitarti dviem "super didiesiems" gali būti priimtinas Izraeliui, jeigu... Jeigu jis reikštų susitarimą ne tik dėl vidurinių rytų, bet ir dėl kitų nesutarų pozicijų. Jeigu jis reikštų dėl vidurinių rytų susitarimą, priimtina Izraeliui — sovietus už nuolaidas čia kompensuojant nuolaidom kitose susidūrimo pozicijose — gal dėl Vietnamo, gal dėl rytų Europos, gal dėl Vokietijos. Šia prasme dėmesio verti ir galimgieji Kosygino pasikalbėjimai su Johnsonu.

KRYŽIUS, BIRŽELIS IR KOSYGINAS

Lietuviško kryžiaus iškilmės birželio 17 Flushing-Meadows parke sutapo su Sovietų min. pirm. Kosygino atvykimu į New Yorką ir su metine Sovietų įvykdyto Lietuvoje masinio genocido sukaktimi. Iškilmių kalbose ir giesmėse ir vyravo troškimas, maldavimas, reikalavimas — laisvės pavergtų Baltijos valstybių tautom.

Invokaciją skaitė prel. J. Balakūnas, kalbėjo New Yorko apygardos bendruomenės pirmininkas A. Vakselis, konsulas A. Simutis, Estijos konsulas A. Linkhorst, Vliko pirmininkas dr. K.J. Valiūnas, Batuno gen. sekr. kun. N. Trepša, kongresmanas J.P. Addabbo. Baigė estų liuteronų bažnyčios kunigas Elmar Kuusler palaiminimu.

Kalbas įvairino ir akį džiuginę spalvingais tautiniais drabužiais jungtinis operetės ir Mas-

petho parapijos choras, solistė Vilija Butkutė. Veiksma, dinamikos davė Amerikos ir Lietuvos vėliavų pakėlimas su abiem himnais, vainiko padėjimas, sargybos prie vėliavų, kurias ėjo Brooklyn Dariaus ir Girėno posto lietuviai veteranai. Simbolinę nuotaiką dar didino tai, kad Amerikos vėliava buvo atgabenta iš Kapitolio valstijos atstovo Stanley J. Pryor dėka.

Iškilmėse jungėsi ne tik lietuviai, latviai bei estai, bet ir eilė amerikiečių vietos veikėjų, kurių pavardes susirinkusiems priminė komiteto pirmininkas P. Wytenuis, sumaniai vadovavęs iškilmėm ir daugiausia rūpęsio skyres kryžiaus reikalui. (Sakoma ir tikima, kad tie, kurie negalėjo dalyvauti pačiose iškilmėse, bus solidarūs su ten buvusiais ir prisidės bent savo pinigine auka išlaidom padengti).

Addabbo kirta Sovietam dėl Baltijos

Apie kryžiaus iškilmes tą pat dieną kelis kartus skelbė žiniaradijas. Rytojaus dieną "Long Island Press" (birželio 18) įsidėjo pirmame puslapy šalia informacijos apie Kosyginą ir informaciją, antrašte "Addabbo smogė Sovietam dėl Baltijos valstybių". Rašė:

"Atstovas Joseph P. Addabbo iš South Ozone Park vakar sakė, kad Sovietų premjeras Aleksej N. Kosygin turėtų atitraukti savo valstybingumą iš Baltijos valstybių, prieš reikalaujamas, kad Izraelis paliktų savo naujai įsigytas teritorijas". Laikraštis citavo Addabbo žodžius susirinkusiem, kurių skaičių laikraštis vertino apie tūkstantį, kad "Keliu, kuriuo Sovietai reikalauja kitus eiti, jie patys eiti atsako. Jie turėtų parodyti pavyzdį, prieš

reikalaujamas, kad kiti paliktų teritorijas, paimtas, kaip tai yra su Izraeliu, ne vykdant agresiją, bet savo nepriklausomybę ginant. Baltijos valstybės buvo pagrobtos tiesioginės agresijos aktu".

Citavo laikraštis dar ir Vliko pirmininko dr. K. Valiūno žodžius: "Mes pareiškiame, kad Sovietų Sąjunga yra pats pikčiausias agresorius, ir mes reikalaujame, kad Sovietų Sąjunga atitrauktų savo kariuomenes iš Lietuvos, Latvijos ir Estijos".

Tas pats laikraštis birželio 19 įsidėjo kryžiaus iškilmių choro, vainiko nuotrauką, kuri yra ir šiame Darbininko nr. Tą pačią nuotrauką ir aprašymą birželio 19 įsidėjo ir "Long Island Star-Journal".

IZRAELIS ir dėl Izraelio po karo

— Izraelis skubiai iš Jordano valdytos Jeruzalės dalies iškeldina arabus ir įkurdina žydus. Nori pastatyti opiniją prieš įvykusį faktą. Pagal N.Y. Times žinias Izraelis norėsiąs pasilaikyti ne tik Jeruzalę, bet Gazą, Syrijos bei Jordano strageginės reikšmės aukštumas. N.Y. Times įspėja Izraelį, kad būtų santūrus.

— Sinajaus dykumose N. Y. Times korespondentas suskaitė sudaužytus 208 arabų tankus, 112 patrankų, apie 2,000-3,000 autovežimų.

— Sueso kanalas, kaip paskelbė Egiptas, esąs užblokuotas 5 nuskandintais laivais.

— Vatikanas birželio 17 pristatė pirmas pagalbos siuntas pabėgėliams arabam Jordane. Vatikanas pasisakė už Jeruzalės internacionalizavimą, kad ji būtų laisvai prieinama visų tikėjimų žmonėms.

— Vokietijoje jaunimas demonstravo simpatijas Izraeliui. Paskirta Izraeliui 1 mil. markių. Rytų Vokietijoje ne tik valdžia pareiškė simpatijas arabam, bet ir 10 dailininkų žydu pasirašė pasmerkimą Izraeliui.

— Arabų 13 užsienių reikalų ministerių negalėjo susitarti dėl taktikos, kurios jie turėtų laikytis J. Tautose. Jordano karalius Hussein as emėsi iniciatyvos organizuoti arabų vienybę, ragindamas šaukti arabų konferenciją ateinančių šeštadienį Sudano sostinėje Khar-toume.

— Libija birželio 15 pareikalavo, kad Amerika ir Anglija panaikintų savo bazes. Amerika turi aviacijos bazes Wheelus, prie Tripolio. Anglai prie Tobruko ir Benghazi. Pati sutartis dėl Amerikos bazių baigiasi tik 1971.

— Jugoslavija patvirtino, kad Sovietai pristatė jau Egiptui 100 lėktuvų po karo. Taip pat esą pasiūlyta 50 lėktuvų Jordanui. Alžiro prezidentui Boumedienne Maskvoje buvo užtikrinta parama arabam.

— Anglijos min. pirm. Wilsonas birželio 19 lankėsi pas prezidentą de Gaulle. Pastarasis tebesąs santūrus dėl Anglijos priėmimo į Europos ūkinę bendruomenę.

— Hollywoode kai kurie aktoriai per vienos valandos priėmimą sudėjo Izraeliui 2,5 mil. dol.

STEBĖKITE N.Y. TIMES KETVIRTADIENI

Mums praneša, kad šio ketvirtadienio New York Times numery bus apmokamas skelbimas, kuriame bus klausiamas Kosyginas, kada jis vykdys Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje savo kalboje Jungtinėse Tautose birželio 19 paskelbtus reikalavimus: pasmerkti agresorių, nubausti agresorių, pašalinti agresijos padarinius...

— Kom. Kinijos spauda kaltina Sovietus, kad jie susitarę su Amerika, išdavę arabus ir toliau rengia šamokslą jiems išdavinėti.

— Sovietų parama š. Vietnamui didėja. Pagal sovietines žinias 30 laivų yra skirti paramai pristatyti.

— Nasseris buvo prezidentas, nuo birželio 19 pasiėmė ir min. pirmininko pareigas.

— Amerika tikėjosi, kad Sovietai tarpininkaus ir perduos š. Vietnamui derybų siūlymus. "Siūlymus?" nustebeš Gromyko: "Kas jūsų siūlymais dabar patikės?"

— Sovietų rašytojas Voznesenskij, kuris turėjo dalyvauti su savo poezija Lincoln Center birželio 21 festivaly, neišleistas — pranešė sergąs.

Kryžiaus iškilmėse Flushing-Meadow parke birželio 17.

Nuotr. R. Kisieliaus

Miestų veidai keičiasi

Brooklyne gyventojų skaičius beveik tas pats kaip 1940 — 2,700,000. Tačiau gyventojų sudėtis keičiasi — mažta baltieji, daugėja juodieji; per dešimtmetį juodieji padvigubėjo. 1940 buvo 107,000, 1950 buvo 208,000, 1960 jau beveik pusė milijono.

Brangu mirti, dar brangiau sirgti

Pagal Blue Cross apskaitymą, pacientui viena diena ligoninėje 1970 atsieis vidutiniškai 69.79 dol., tai bus 42.9 proc. brangiau nei 1966.

— Negrų riaušės birželio 13 istorijetė į Cincinnati, Ohio. Istorija tokia pat kaip Bostone ir Miami: Molotovo kokteilais padeginėjo namus, plėšė krautuve.

— Nixono šalininkai tiria, kiek priimtina 1968 rinkimuose Nixono-Lindsay kombinacija. Lindsay laikomas liberalu ir turi pasitikėjimą žydu, kurių New Yorke yra 2.5 mil.

— Kinijoje, Sinkiangio provincijoje, birželio 17 susprogdinta vandeninė bomba. Pirmą atominė bomba buvo 1964 spalio 16. Kinai žengia atominėje srityje greitesniu tempu, nei buvo spėjama.

Jo keliai prasidėjo Dzūkijoje, pasibaigė Connecticut

Antano draugams ir bičiuliams buvo žinoma, kad jo sveikata nebuvo labai stipri, bet kad jis taip, palyginti, anksti mus paliks, buvo tiesiog neįtikėtina. Užtat ir dabar, po metų laiko (jis atsisakė su šiuo pasauliu pernai birželio 24), dar sunku susigventi su ta mintimi, kad jo nebesutiksime nei Putname Lietuvių dienoje, nei ateitininkų kongresuose, nei Katalikų Mokslo Akademijos, nei mokytojų suvažiavimuose, nei kitokiuose lietuvių, ypač katalikų, susibūrimuose ir pobūviuose.

O buvo malonu jį sutikti, pasvarstyti mūsų šių dienų gyvenimo problemas, kuriom Antanas niekuomet nebuvo nustojęs rūpintis ir ieškoti atsakymo į įvairius gyvenimo klausimus. Antanas buvo ypač gerai pasiruošęs savo mokytojo profesijai, plačiai apsiskaitęs, buvo principų žmogus su pastoviu ir tvirtu nusistatymu, ir tokiu savo tvirtumu buvo ne kartą atrama ir pavyzdys kitiems draugams.

Gal pats charakteringiausias Antano būdo bruožas buvo jo ryžtingumas. Nepakentė stagnacijos, norėjo judėti vis pirmyn, nesitenkinti tuo, kas pasiekta. Ši jo charakterio bruoža paaiškina ta aplinka, kurioje jis gimė ir augo.

★

Gimė gi jis 1903 gegužės 27 kiek gražioje, tiek vargingoje Dzūkijoje, Bertasiūnų k., Veisėjų valsč., buvusioje tuo metu Seinų, dabar Lazdijų, apskrityje. Mokytojas Juozas Žilionis, gyvenęs dabar Clevelande, geriausias ir artimiausias Antano ne tik ankstyvos jaunystės, bet ir vėlesnių bendro darbo metų draugas, dažnai pas Antaną lankęsis, prisimena jo tėviškę kaip "pasakišką" gražią, atsirėmusią į Trikojį ežerą, į kurį per jų ūkį teka skaidrus upelis. Ten Antanas augo su dviem broliais Juozu ir Vladu ir seserim Antalia. Visai smulkiame ūkelyje visi negalėjo sutilpti. Panoros Antanui mokyti, broliai mielai jį paremia, ir jis, jau būdamas 16 metų, lanko paskutinį skyrių Veisėjų pradžios mokyklos, į kurią kasdien keliauja pėsčias 7 kilometrus. 1920 jis jau Veisėjų vidurinės mokyklos mokinys, o 1923 atsidarius Lazdijuose dvimetiniams pradžios mokyklos mokytojų kursams,

Prisimenant Antaną Šerkšną, kurio gyvenimas iliustruoja daugelio kelių mokslą ir mokymą Lietuvoje

A. Masionis, Paterson, N.J.

jis, išlaikęs, stojamuosius egzaminus, jau tų kursų lankytojas.

Kodėl Antanas pasirinko mokytojo profesiją? Gal dėl to, kad jis mėgo kaimą, ir norėjo būti jo Prometėjas — nešti ugnį į kaimą ir šviesti.

Pradėjo jis šviesti 1925, baigęs minėtus kursus, Kidulių valsč.

pradžios mokykloje Šakių ap. Po metų jis perkliamas į Tautų (vėliau prez. Antano Smetonos vardo) mokyklą. Antanas patenkintas šio to pasiekęs, bet jį vilioja platesni horizontai. Šiuose rėmuose jis jau nebesutelpa, jo dvasia nerimsta.

Dr. A. Šerkšnas, 1950 "Amerikos" redakcijoje

SPAUDA

Apie bėgančius ir ištekančius lietuvius

Draugas birželio 12 vedamajame "Nepakankamai vertiname tai, ką patys sukūrėme ir pastatėme" rašo, kad Chicago arkivyskupijoje "lietuviai suorganizavo dešimt parapijų ir tiek pat bažnyčių ir mokyklų pastatė". Viso toje arkivyskupijoje yra 13 lietuvių parapijų. Bet "iš tų trylikos... pusę jų vargu bebūtų galima vadinti lietuviškomis". News... lietuvių kitur išsikelia. Parapijos lieka be lietuvių.

"Pastebima, kad ir tokie dideli lietuvių centrai, kaip Marquette parkas, Brighton parkas, Cicero, Bridgeportas ir Roselandas jau pradeda retėti lietuvių gyventojais... Iš jų pradeda išsikraustyti ten, kur nėra lietuviškų parapijų, lietuvių mokyklų ir jokio lietuviško judėjimo".

Taip yra Chicagoje, taip yra Brooklyne ir daug kur kitur.

★

Aiduose Nr. 6 A. Zubras str.

Prel. J. Balkūnas ir Vilko pirm. dr. K. J. Valiūnas pakelia Lietuvos vėliavą prie lietuviško kryžiaus Flushing-Meadow parke birželio 17.

Nuotr. R. Kisieliūnas

"Atramos beišeikant" sumini lietuvių asimiliacijos eigą, lietuvių išeikėjimą į Australijos mase. Kartoją Pertho universiteto tyrinėtojo dr. Ronald Taft išvadas apie baltiečių imigrantus. "Jie sudaro išpūdį, kad asimiliacijos reikalu yra pati pavysiausia grupė iš visų kitų imigrantų". Vadinas, asimiliacijai abejingiausia. Autorius sako, kad tokia išvada tinka ir Sydneyje ir Melbournui.

Bet tai liečia daugiau vyresnę kartą. Apie jaunesnę kartą autorius kalba kitaip. Visi duomenys sako, kad per mūsų vedības niveliuojasi etninės skirtybės ir blėsta interesai savaiai tautybei. Ir mūsų, pav. Australijoje mišrių vedybų procentas nepaprastai didelis. Australijos Commonwealth Bureau of Census and Statistics, Demografų 1964, biuletenis Nr. 82 pateikia imigrantų vedybų tokius statistinius duomenis. Lietuvių vyrų per tuos metus vedė 79, moterų išteikėjo 59. Lietuvos vedė 20 vyrų — taigi 25.3 proc., lietuvių išteikėjo už lietuvių vyrų 33.9 proc."

★

Iš abiejų pranešimų matyti, kaip vieni lietuviai bėga, kiti teka... Nuo bėgimo nyksta lietuviškos parapijos. Nesvarstant paties bėgimo priežasčių, tenka skaitytis su bėgimo nesulaikomu faktu. Bet norint išlaikyti lietuviškas parapijas ir lietuviškus telkinius, galima būtų mėginti bent įtikinti tuos, kurie bėga, kad jie savo sąžinę įpareigoję dviem pasiryžimais: racionaliai bėgti — bėgti į tokias vietas, kur galėtų susikurti nauji lietuviški telkiniai; iš kur galėtų sekmadieniais lankyti savo lietuviškas pamaldas, nes tai padėtų ir parapijai išlikti ir pačiam lankytojui išlaikyti ryšį su kitais lietuviais. Tai jau žmogaus sąmoningo apsisprendimo ir išėjimo reikalas.

Paminklai nepriklausomybės duobkasiams

Susitarę ir bendrai veikdami, kraštotyrininkai su gamtos ir paminklų saugotojais šiemet rengiasi "papošti" Lietuvą paminklais už okupacinę valdžią žuvusiems ar šiaip bolševizmui nusipelnusiems asmenims, tiesiogiai ar netiesiogiai veikiusiems prieš nepriklausomą Lietuvą. Pakruojuje rengiasi statyti paminklą K. Poželai, Biržuose — J. Janoniui, Rokiškyje — E. Tičkui, Utenoje — Stalino sušaudytam, dabar nuvalytam, generolui J. Uborevičiui.

(Elta)

J. Žilionis, su kuriuo Antanas kartu ir tose pačiose mokyklose ir pradžios, ir vidurinė, ir mokytojo darbui pasiruošimo mokslą ėjo, net kartu tuose pačiuose kambariuose gyveno, prisimena jiems lemtingą 1927 m. vasarą. Jis — Bugėdos k. mokyklos mokytojas, Antanas — Tautų, susitinka vasaros atostogų metu ir, būdami abu tokių pačių polėkių vyrai, svarsto galimybes siekti aukštesnio mokslo. Gi tos galimybės visai liūdnos. Alga menka, ir tos pačios dalį siunčia abu namo sunkiai besiverčiantiems namišiam padėti. Sutaupti nieko neįmanoma. Kol taip dirbdamas ir gyvendamas susitauptysi, nebus kada jau ne mokytis. Abudu prieina vienintelę išvadą — mokytis pakaitomis. J. Žilionis taip namo rašo apie tą lemtingą susitarimą: "Idėja gera. Sutarėm. Atsimeinu, kai jis pasakė: 'Zinai Juozai, aš vyresnis, tai gal aš pirmas pradėsiu'. Ir užteko to, tik priedo dar paspaudė rankas". Toliau Juozas taip sako: "...dabar skubam pas inspektorių ir prašome, kad mane perkeltų į Tautų, į jo vietą (geresnė mokykla). Pavyko. Nuo rudens aš Tautų pr. mokyklos mokytojas ir siunčiu Antanui kas mėnesį po 100 litų, bet jau į Kauną, nes jis Simano Daukanto mokytojų seminarijos trečiojo kurso mokyns".

"1929 m. Antanas baigia minėtą seminariją" pasakoja toliau Juozas. "Vasaros atostogos. Vėl mudu tėviškėje. Ir vėl kažin kurią dieną jis šneka: 'Zinai, Juozai, taip norėčiau universitetą užkabinti, bet tu vis tiek turi šiais metais stoti į mokytojų seminariją'. Mat, buvom susitarę, kad jis grįš į mokytojo darbą ir rėms mane, kol aš baigsiu. Nežinau, kaip ten įvyko, bet jis gavo raštvedžio vietą toje pačioje seminarijoje, kurią baigė. Taigi 1929 aš nutraukiau mokytojo darbą, ir rudenį abu vykstam į Kauną. Aš į seminariją, o jis — į universitetą. Vėl kartu gyvenam, ir priedo M. Pečiulūnas. Tik dabar Perkūno alejoje, kalbininko Talmanto namuose. Taigi jam pašto perlaidomis neteko rūpintis. Gana buvo to, kad aš nežinojau, kiek reikėjo mokėti nuomos. Tačiau žinojau, kad duonos, sviesto ar dar koks gabalas dešros pusryčiams Antano nupirktas. O ko daugiau besimokančiam reikėjo".

(Bus daugiau)

OKUPOUOTOJE LIETUVOJE

Nauji mokslo vyrai

— Lietuvos žemės ūkio akademijoj (jos, kaip ir veterinarijos akademijos, vardas yra išlikęs ligšiol nepalietas) Vladas Čaikauskas apgynė disertaciją "Cukriniai runkeliai Lietuvoje" ir įgijo žemės ūkio mokslų daktaro laipsnį. V. Čaikauskas dirba Joniškelyje, Žemdirbystės instituto filialo direkto-riaus pavaduotojo pareigose.

(E)

— Vilniuje gynė disertaciją birželio 13 Vytautas Statulevičius, matematikos mokslų daktaro laipsniui. Vilniaus universitete ir kitose aukštesiose mokyklose birželio mėnesį dar bus ginamos 22 disertacijos mokslų kandidato (magistro) laipsniam įgyti. Dauguma temų iš tikslųjų mokslų srities. Tik dvi temos humanitarinės, tiksliau — filologinės: Janinos Urbelienės "Dabartinės lietuvių literatūros kalbos ilgieji balsiai" ir A-

Tyčiomis sustojau prie šio Antano gyvenimo laikotarpio kiek ilgiau, nes jis, kaip jau minėjau aukščiau, jo gyvenime ir mokytojo profesijoje buvo tikrai lemtingas. Jei ne tas Juozas ir Antano susitarimas, greičiausiai, jie būtų ir palikę tokio lygio pradžios mokyklos mokytojai. Antras dalykas, kuris verčia šį momentą pabrėžti, buvo jų gražus, tauraus draugiškumo pavyzdys. Net giminių ir tie dažnai nenori kitiems kitam padėti, o čia buvo visai svetimi, tik geri draugai. Atsimenu, kai ir aš tais pačiais metais pradėjau studijuoti Vytauto D. Universitete Kaune, kaip kiti studentai, kurie apie šį draugišką susitarimą ir savitarpinę dviejų draugų pagalbą žinojo, minėjo juos su nuostaba ir pagarba. O dar geriau atsimenu, ir, manau, niekuomet neužmiršiu vieno susitikimo su Antanu, rodos, 1932 m. pavasarį. Aš gyvenau tuomet Ateitininkų namuose, kuriuose L. K. Mokytojų Sąjunga buvo atidariusi privatinę pradžios mokyklą; joje Antanas buvo pirmasis vedėjas. Grįždamas kartą iš universiteto ir praeidamas pro salę, išgirdau vaikų krikštaviną. Pradarau salės duris — ten Antano mokyklos vaikai, mokosi tautiškų žaidimų ir šokių. Ateina ir Antanas. Išsikabinam apie studijas. Man tuomet teko vakarais dirbti, durstytis paskolomis iš visokių fondų ir pan. Antanas, išgirdęs, kaip nelengvai man tenka verstis, ir sako: "Zinai ką, taip negali toliau gyventi. Sugadinsi sveikatą, ir kas iš to. Aš galiu tau be jokių procentų duoti draugišką paskolą. Imk pradžiai porą šimtų litų (matyt, jis buvo ką tik gavęs algą), o jei vėliau daugiau reikės, nesivaržyk ir pasakyk man". Daugiau man nereikėjo, nes vėliau gavau geresnę stipendiją, ir iš jos galėjau išsiversti, bet šitas pavyzdys parodo, kad tas jojo ir Juozo viens kito rėmimas išpaudė, tartum, kokią žymę į jo charakterį. Gavęs iš kito, jis tai įvertino ir žinojo, kaip buvo gera, užtat ir kitiems norėjo padėti.

Taigi 1929 Antanas įstoja į Vytauto D. Universitetą, kur studijuoja lietuvių kalbą ir literatūrą. Universitetą baigia 1935, nes kartu dirba ir mokytojo darbą. 1942 gauna tame pačiame universitete daktaro laipsnį už disertaciją "Pedagoginis santykiavimas klasės bendruomenėje". (b.d.)

Daug sutaupysi perkdamas per SPARTĄ radiją, radioconsoles, color ir kt. TV, tape recorderiai, patefonai, fonografai, iv. skaičiavimo mašinos, cash registeriai, rašomos mašinėlės visomis kalbomis. Visi gaminiai Telefunken, Grundig, Zenith, Burroughs, Olympia, Royal, etc. Katalogus ir informacijas gausite tik pranešę savo adresą — J. L. GIEDRAITIS, 10 Barry Dr., E. Northport, N.Y. 11731

LIETUVOS ATSIMINIMU RADIO VAL **25** **metų**
SESTADIENIAIS NUO 5 IKI 6 V.P.
DIREKTORIUS: DR. JOKUBAS J.
STUKAS
1330 KIL
979 Mq-FM
ADRESAS: 1016 SCHLEIFER ROAD
HILLSIDE, N.J. 07205
TELEFONAS: 289-6878, AREA CODE 201

LAISVĖS ŽIBURYS

Radio programa lietuvių ir anglų kalbomis
 sekmadieniais, 9-10 val. ryto

WHBI 105.9 FM banga
 Išlaikoma lietuvių radio klubo narių mokesčiais, aukomis ir skelbimais.
 62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11379

Vedėjai: ROMAS KEZYS — TW 4-1288
 ANTANAS MAŽEIKAS — VI 5-6332

Nauja New Yorko mieste — parduodami ir taisomi
 GRUNDIG - TELEFUNKEN - BLAUPUNKT - NORDMENDE
 Neš. radijai, kamb. radijai, Hi-Fi (stereo), įreikdavimo aparatai, nešiojami stereo fonografai

GERMAN ELECTRONIC SERVICE CORP.
 Specialistai patarnavimui ir visos dalys įvairiems Europos gamybos aparatams.
 Lengvai pasiekiami traukiniais arba automobiliais —
 61-05 39th Ave., WOODSIDE, N. Y.

Paskambinkite: TW 9-3900 ir nurodys, kaip lengva pasiekti jų vietą.

Namų pirkimo, pardavimo, apdraudimo ir visais reikalais kreipkitės į
Insurance - Real Estate
JOHN ORMAN AGENCY
 Pildomi miesto, valstybės ir federalinės valdžios mokesčių (Income Tax) pareiškimai. — Tel. Virginia 6-1800.
 110-04 Jamaica Avenue Richmond Hill 18, N. Y.
 Tel. Virginia 6-1800

This announcement is neither an offer to sell nor a solicitation of an offer to buy these securities.
New Issue **Naujos akcijos**
LITAS Investing Co., Inc.
 8,321 Units
 One Unit consists of share of Common Stock no par value, and one \$5.00 Debenture. Price — \$12.00 per Unit. The offer is made only by the Offering Circular. Copies of the Offering Circular may be obtained from the undersigned and from such other dealers as may lawfully offer these securities in this State.
LITAS Investing Co., Inc.
 86-01 114th Street, Richmond Hill, N. Y. • Tel. HI 1-6799

LIUDOS MIKULSKYTĖS
įvairių moteriškų drabužių krautuvė
 Krautuvėje yra didelis įvairių gatavų moteriškų drabužių pasirinkimas: išsiginės - balinės bei darbo suknelės, megstukai, apatinukai, bluzketės, kojinės. Čia gaunama siuntiniais gatavi moteriški drabužiai, pritaikinti įvairioms progoms ir dydžiai.
 95-04 JAMAICA AVE. Woodhaven, N.Y. 11421
 — Tel. 849-7240 —

— HAVEN REALTY —
 Real Estate • JOSEPH ANDRUSIS • Insurance
 Apdraudimas gyvybės, namų, automobilio, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas. Mutual Funds — Pignų investicijos.
 Kasdien nuo 9 iki 8 val.; seštadieniais iki 6 val. popiet.
 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. Tel. VI 7-4477

WINTER GARDEN TAVERN Inc.

vytautas beleckas
 Savininkas

Salė vestuvėms ir kitokioms pramogoms. Be to, duodami poilsodavimui pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

1883 MADISON STREET
 BROOKLYN 27, N. Y.
 (Ridgewood)

Tel. EVERgreen 2-6440

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA Silver Bell Baking Co.

Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai
 Šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai
 DALIA ir ALBERTAS RADZIŪNAS, sav.
 36-38-40 STAGG STREET BROOKLYN, N. Y. 11206
 Telefonas STagg 2-5938

Norite geros meniškios fotografijos —

PORTRETO - ŠEIMOS - VAIKŲ
 Įvairių progų: vestuvių, krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir kt. nuotraukų; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys —

VYT. MAŽELIS

Tel. HYacint 7-4677
 422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y.

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923

THE WORKER (The Copyright) by FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų.

1951 sujungė AMERIKĄ, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIĄS

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office
Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August
when published weekly.

Prenumeratos kaina \$7.00 — Subscription per year \$7.00

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA.

Straipsniai ir korespondencijos redakcijai taisyti savo nuolat. Nenaudoti straipsniams sauginti ir gražinti autorams prašant. Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Koezistencija ar rezistencija?

Gyvenimas reikalauja ir su gyvenimo ir rezistencijos. Niekas negali gyventi vienu vienas, nei gyvendamas drauge su kitais daryti visa tai, ką tik įsigeidžia. Gyvenimo tėkmė tuoj reikalauja ir pasipriešinimo arba rezistencijos. Nėra leidžiama dėl sugyvenimo su kitais pakęsti piktą. Koezistencija paremta tik gėrio siekimu, rezistencija — kova su blogiu. "Viskam, kas yra blogio kietose ir mūmose, galioja ne koezistencija, o rezistencija" (dr. J. Gėrius).

Koezistencija buvo ir yra reikalinga tiek atskiriems asmenims bei jų grupėms, tiek ir atskiroms valstybėms bei tautom. Valstybių viduje siekiama atskirų politinių bei kultūrinių grupių deramo santykiavimo, kad būtų išlaikyta tvarka ir pasiektas didesnės gerovės. Tarp-tautiniame gyvenime koezistencija yra pagrįstas atskirų valstybių bendradarbiavimas. Taip buvo iki šiol ir taip yra dabar.

Tik mūsų dienomis koezistencijos sąvoka bandoma iškreipti ir jos gerasias puses panaudoti piktam. Sovietų Sąjungos propagandoje koezistencija reiškia sutikimą gyventi bolševikų diktuojamoms sąlygoms. Tai jau nebe koezistencija, bet pasidavimas. Koezistencija reikalauja tam tikrų nuolaidų, bet jos turi būti suteikiamos iš abiejų pusių. Gi bolševikai tesupranta nuolaidas tik iš vienos šalies. Atsakymas tegali būti tik rezistencija, kadangi negali būti koezistencijos ten, kur yra prievarta ir nelaisvė. Kas su tuo sutiktu, pats save naikintu. Tai priešina žmogiškajai priemoniai. Ji kelia pasipriešinimą ir kovą.

Mūsų dienomis rezistencija išgarsėjo kaip pasipriešinimas

užmačiam prievarta kitiems priemti savo santvarką. Tai šūkis kovos už nepriklausomą ir laisvą gyvenimą. Šios prasmės rezistencija labiausiai išpopuliarėjo paskutiniuoju karo ir pokario metais — rezistencija prieš vokiečius nacių ir rusus bolševikus. Sovietinė tiranija ir po karo tebeslegia ir tebežudo pavergtas tautas. Pastovi rezistencija dėl to yra nuolatinė kova už tautos egzistencijos tęsimą.

Bolševikų pirmosios okupacijos metu rezistencija buvo apėmusi visą lietuvių tautą. Lietuviai spontaniškai sukilo prieš krašto pavergimą, kai tik prasidėjo Vokietijos karas su Rusija. Lietuvos ištisos vietovės su Kaunu buvo išlaisvintos anksčiau, negu pasiekė pirmieji vokiečių daliniai.

Lietuvių tautos sukilimas nebuvo ruoštas naujam priešui pasitikti, o Lietuviai nepriklausomybę sugrąžinti. Tą uždavinį vykdė ir laikinoji Lietuvos vyriausybė. Deja, Lietuva laisvės neatgavo ir toliau turėjo kietai kovoti pastovioje rezistencijoje su vokiečiais nacių, o taip pat ir su nauja bolševikų okupacija.

Prisimindami kruvinos rezistencijos ir sukilimo sukaktį, lenkiam galvas prieš tautos didvyrius — kritusius ir tebekovojančius, nukankintus ir tebekankinamus. Mes karštai tikim jų augos pergale ir prasmingumu. Kiekviena auka atneša savo vaisių. Jei jaunojo kartoj tautinė sąmonė gyva, ar nebūtų prasminga šio lietuviško dailio pradžios ieškoti anų pasiaukojusių kraujo sėkloje. Kaip ano minimo sukilimo dienoje, taip ir dabar, kol Lietuva bus išlaisvinta, belieka tik rezistencija, o ne bolševikinė bet kokio pavidalo koezistencija.

Slaptas radijo siųstuvas kalba ir i pavergtą Latviją

Radijo programos i okupuotą kraštą

AUGUSTINAS UPENAS

Atsakydami i "Darbininko" paskelbtos anketos klausimą, kaip padėti tėvynėje likusiam tautos kamienui išsilaikyti, išlaikyti savyje laisvės ilgesį ir pasitikėjimą, daugelis pasiūlė dėti pastangas įsigyti nekontroliuojamą radijo valandėlę kalbėti i okupuotą kraštą. Tur būt, neatsiras nė vieno lietuviu, kuris neigtų tokios valandos naudingumą. Deja, niekas siūlytų nepateiktų konkrečių įtaigų, kaip tą naudingą sumanymą įgyvendinti.

Jei būtume milijonieriai ir tai būtų sunku surasti kraštą, kuris leistų mums pasistatyti savą radijo stotį ir per ją kalbėti, ką tik norime. Tačiau tai nėra visiškai neįvykdoma sąlyga. Tą klausimą turėtume spręsti drauge su latviais ir estais.

NETEKOME PENKTADALIO

Pirmiausia reikia apsidairyti, ką mes radijo informacijos srityje turime. Turėjome labai daug. Keletą metų lietuviškas žodis garsiai skambėjo per Amerikos Balsą iš Washingtono ir Miuncheno, per Romos ir Vatikano radijus, o nuo 1945 metų pradžios — ir per Ispanijos radiją iš Madrido. Okupuotos Lietuvos gyventojai beveik kiekvieną paros metu galėjo išgirsti iš vienos ar kitos radijo stoties kalbant lietuviškai,

nes pagrindinės programos būdavo dar vieną ar du kartus kasdien kartojamos. Galima buvo tvirtinti, jog informacijos bei propagandos srityje mūsų reikalavimai buvo šimtaprocentiškai patenkinti.

Pirmasis savo programas lietuvių kalba nutraukė technškai stipriausias ir finansiškai pajėgiausias Amerikos Balsas iš Miuncheno. Amerikos Balsas iš Washingtono nebeturėjo tiek laisvės kaip jo miuncheniškis dvynas. Programoms lietuvių kalba per Romos radiją tolydžio suveržiami kontrolės varžtai. Vatikano radijas anksčiau taip pat laisviau lietuviškai prabildavo.

Lietuviškas žodis nė kiek nebuvo varžomas tik per Ispanijos radiją iš Madrido iki pat jo nutraukimo 1965 gegužės pabaigoje. Per jį be jokios kontrolės savo rašiniais i pavergtą kraštą galėjo prabilti įvairių politinių ir religinių pažiūrų tautiečiai ir jų grupės. Tik vieną trūkumą tos transliacijos turėjo — jas išspinduliavo silpna radijo stotis. Sovietams pasisekė, kad radijo programų Madride savo trukdytuvais užslopinti.

Kai palyginame, ka prieš keletą metų turėjome su tuo, ką

dabar turime, matome dviem penktadaliais sumažėjus lietuvių kalba programas išspinduliuojančių radijo stočių skaičių. Dėl to ir atsirado balsų, siūlančių dėti pastangų įsigyti nekontroliuojamą radijo valandėlę.

LATVIJŲ MĖGINIMAS

Panašioje padėty kaip lietuviai yra ir estai su latviais. Tačiau pastarieji tuojau sukruto dairytis naujų kelių prabilti i savo tautiečius anapus geležinės uždangos. Žingsnį, kurį ilgai svarstė, bet nesiryžo žengti vadovaujančios lietuvių organizacijos, žengė privačių asmenų grupė. Mūsų Vasario 16-osios gimnazijos rėmėjų pavyzdžiu susiorganizavo latvių būreliai JAV-bėse, Kanadoje ir Europoje laisvoms radijo programoms i tėvynę remti. Iniciatoriai nupirko iš rusų NTS organizacijos, turinčios slaptą radijo siųstuvą Vokietijoje, keliasdešimt minučių ir omė kasdien kalbėti i Latviją. Tikrinimai parodė, jog transliacijos krašte girdimos.

Iš tikrųjų pradžia buvo padaryta prieš porą metų. Pradininkė buvo Chicago latvių grupė "Tevzeme". Lyg nujausdama radijo programų Madride galą, prieš dvejus metus ji nu-

pirko NTS radijo siųstuvą 40 minučių per savaitę savo transliacijoms. Buvo transliuojama du kartus po 20 minučių per savaitę be pakartojimų. Nutraukus transliacijas Madride, pradėta rūpintis latvių programų sustiprinimu per NTS siųstuvą. Susiorganizavo rėmėjų grupės Europoje. Jos pasivadino "Laisvuju latvių balsu". Tuo pačiu vardu vadinamos ir radijo programos, nuo 1966 spalio 15 transliuojamos kasdien po pusvalandį (10 minučių pagrindinė programa su dviem pakartojimais). Dalis programų paruošiama JAV-bėse, bet redakcija dirba Frankfurte, Vakarų Vokietijoje.

Ne visi latviai toms transliacijoms pritaria. Didžiosios jų organizacijos nesutiko užmojo paremti. Kodėl? Jokių ginčų nekyla nei dėl programų turinio, nei dėl jas ruošiančių asmenų. Daugeliui nepatinka, kad jas išspinduliuoja rusų NTS siųstuvai. Sako rusai yra okupavę Latviją, rusina ją, o mes čia per rusų siųstuvą kalbėsime i pavergtus brolius. Tokios transliacijos gali tik papiktinti klausytojus.

Si tema buvo svarstoma latvių spaudoje. NTS buvo prikišta, kad ji nėra laisva nuo rusiškojo imperializmo siekimų. Dėl to ji nebendradarbiaujanti su Pavergtųjų Europos Tautų Seimu ir yra pakartotinai pasisakiusi prieš JAV kasmet lie-

pos mėnesį ruošiamas Pavergtųjų Tautų Savaitės.

NTS kritikams per laikraštį "Latviją", leidžiamą Toronte, 1966 lapkričio 5 atsakė vienas NTS vadų, būtent — Lev Rahr. Jam su latviais lengviau kalbėti ir susikalbėti, negu su kuria kita tautybe, nes yra latvių pilietis, tarnavęs nepriklausomos Latvijos kariuomenėje, baigęs Rygos universiteto inžinerijos fakultetą. Daugeliui latvių veikėjų asmeniškai gerai pažįstamas. "Latvijoje" Rahr nurodė, jog NTS laikosi nusistatymo, jog subyrėjus Sovietų Sąjungai turi būti suteikta galimybė vadinamosiomis sovietų tautom pasisakyti, ar jos nori likti sąjungoje su Rusija ar kurti savo nepriklausomas valstybes. Pabaltijo kraštai jau yra pasisakę už nepriklausomybę, ir jiems joks referendumas ar plebiscitas nebereikalingas.

NTS turinti klausytis nepagrįstų priekaištų ne tik iš pabaltiečių, ukrainiečių ir kitų tautybių, bet ir iš pačių rusų. Monarchistai kaltina NTS, kad ji išpardavinėjanti Rusijos žemes. Patį Rahr'ą jie kažkodėl vadiną estų separatistu. NTS pasisako prieš Pavergtųjų Tautų Savaitės dėl to, kad jų rengėjai pamiršta rusų tautą, kuri esanti taip pat komunistų pavergtą. Lev Rahr tvirtina, kad jų organizacijos daliniai veikiai Latvijoje, bendradarbiauja su latvių pogrindžiu krašte.

Idomu su ta rusų pogrindžio organizacija plačiau susipažinti. (Bus daugiau)

LIETUVOJE

Prieš Vliko pirmininką mobilizuotas Drasutis Šova

Vliko pirmininkas dr. K. J. Valiūnas, lankydamasis Romoje, kalbėjo per Vatikano radiją. Tai kalbai pasirodė jautrus Lietuvos sovietiniai valdytojai. Tiesoje birželio 11 jie paskelbdino atsakymą Drasučio Šovos vardui.

Drasutis Šova prieš keletą metų iš Jungtinių Valstybių grįžo i Lietuvą. Tiesoje prisistato kaip dr. K. J. Valiūno senas pažįstamas ir informuoja apie save. Esąs dabar mokslinis bendradarbis ekonominiame institute, vedęs, turįs du vaikus, gyvenąs tam pačiam bute, kurį turėjo nevedęs. "Tiesa, šeimai pagausėjus butas, kurį gavau, būdamas viengungis, darosi ankštoka... Tikiuosi, jog ir aš gausiu butą, atsakančį šeimoms reikmes".

Pasisako patyręs apie dr. K. J. Valiūno politines pareigas ir pažiūras iš jo kalbos per radiją. Imasi tos kalbos pareiškimus neigti. Tie pareiškimai, kurių buvo pavesta surinkti Drasučio Šovos raštui argumentus, prastai savo darbą atliko — per daug jau tie argumentai paimiti iš archyvo, pasenę, priešingi visuotinai žinomiems faktams. Jie ne įtikina, bet daro priešingą įspūdį; skaitytojas

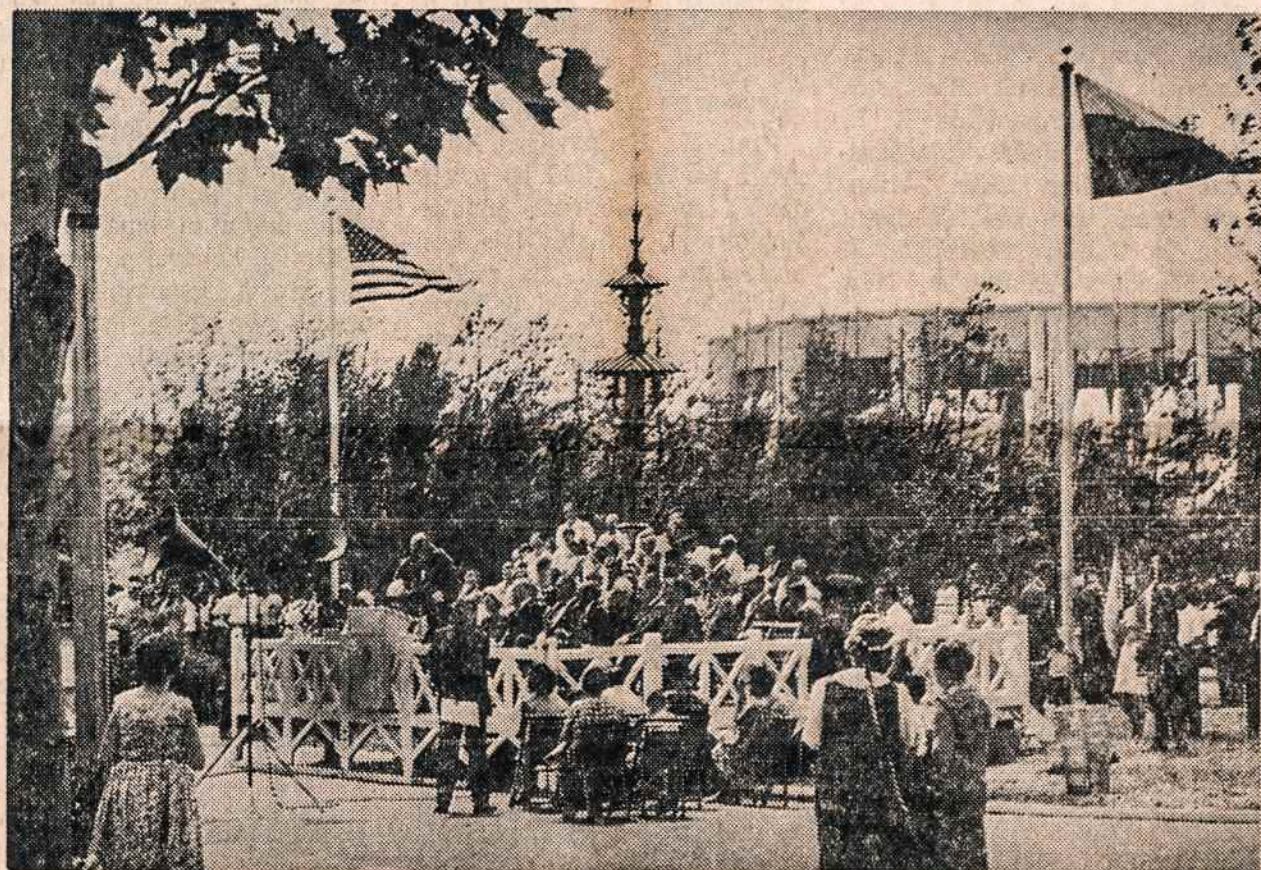
juos palydės su šypsniu ir su rusišku patarimu: "vri, da mieriui znai" (meluok, bet su saiku).

Saiką prarado Drasutis Šova drašiai skelbdamas dėl žmogaus išnaudojimo, kad "Lietuvoje tikrai nėra jokio išnaudojimo ir eksploatacijos", kad tai esą tik kapitalistinė pasaulis.

O dėl asmens laisvės — laisvės "vystyti savo asmenybę ir talentus — tai tokios laisvės Lietuvoje daugiau negu bet kurioje kapitalistinėje šalyje", drašiai šauja Drasutis Šova. Tokius žodžius paskaitęs, galėtum manyti, kad nebuvo tokios sovietinio rašytojo Aleksandro Solženitcino, kuris prieš porą savaičių kreipėsi i rašytojų kongreso narius laišku, kviesdamas kelti balsą "prieš kultūrinę priepauidą, praktikuojamą dabartinio sovietinio režimo", prieš cenzūrą meno kūriniam.

Drasutis Šova, primindamas dr. K. J. Valiūno žodžius, jog trečdalis lietuvių tautos yra užsieniuose, tuojau pranašauja: "Aš esu tvirtai įsitikinęs, kad jei buržuazinė Lietuva būtų egzistavusi dar ilgesnį laikotarpį, tai dar didesnė lietuvių tautos dalis būtų atsidūrusi užsienyje. Tai būtų buvę neišvengiamą" "Būtų atsidūrusi" — tai pasakyta tam, kad nukreiptų akis nuo tų, dėl kurių tikrai atsidūrė veik trečdalis lietuvių tautos, prievarta atsidūrė, gyvulinuose vagonuose, išdraskius šėimas, atsidūrė Sibire; atsidūrė sovietinio režimo dėka. O gal tai žodžiai, kuriais kaip tik atkreipiamas skaitytojo dėmesys i tą barbarišką okupacinį režimą?

Užuojauta Drasučio Šovai, kad jam teko būti mobilizuotam toje okupanto kovoje prieš savo pažįstamą dr. V. Valiūną, vadovaujančią šiuo metu kovos už laisvę barui.

Garbės tribūna kryžiaus iškilmėse birželio 17 Flushing-Meadow parke.

Nuotr. R. Kisieliūnas

NUO
VILNIAUS
IKI
SAIGONOSeptyneri kovų
ir vargų metai

(17)

Mane karininkai gražiuoju prašė, kad pratęčiau bent metams, net vėl sugrąžino seržanto laipsnį, bet man užteko. Nenorėjau daugiau. Pagal sutartį jie neturi teisės užlaikyti ilgiau.

Turėjome labai daug pavojingų skridimų ir kautynių prieš užnugarį, kur daugelis žuvo nuo kiniečių komunistų arba nuo plešriųjų gyvūnų, jeigu kartais per nelaimę pasitaikydavo atsikirti nuo bendros grupės. Nha Trang apylinkėje ypatingai įvykdavo rimtų ir žiaurių

mūšių, kada pėstininkai šaukdavosi mūsų parašutininčių pagalbos.

PRIEŠO UŽNUGARYJE

Prisimena man vienos kautynės įvykusios 1949 metais prieš Kalėdas, džunglėse prie Mekong upės. Gauname įsakymą skubiai ruošti. Susitvarkę, patikrinę savo parašutinius ir automatus, vykstame i Nha Trang aerodromą, kur mūsų laukė "se-nas pažįstamas" JU-52 lėktuvas. Mūsų komanda buvo iš 70 vyrų. Atskridus i nurodytą vietą, buvom išmesti iš lėktuvo. Tikėjomės, kad šis žygis pavyks

laimingai ir kad visi gyvi ir sveiki pasieksime savo bazę.

Krintant žemyn, mano vaizduotėje prabėgo praleistos Kalėdos Vilniuje... rytuose prie Leningrado, prie Alpių, Adrijos pakrančių, Alžyre ir štai dabar po mėlynuoju Azijos dangumi jau antrą kartą...

Bet čia nebuvo laiko sentimentams. Kai pajutau vėl žemę po savo kojomis, tada tik supratau savo kritišką padėtį, — mane vėjas nunešė per toli nuo mano draugų. Vargais negalais atsipalaidavau nuo parašuto.

Kompaso ir plano pagelba artinausi prie nurodytos vietovės, žinodamas, kad esu priešų užnugaryje. Taip atsargiai klaidiodamas, pagaliau netikėtai sutikau penkis savus parašutininčius: tris vokiečius, lenką ir lietuvių seržantą Vladą K. Jų vos nenušoviau, manydamas, kad kiniečiai pasislėpę krūmuose. Man, kaip "prityrusiam" teko penktukui vadovauti ir išvesti vyrus iš tragiškos padėties. Atsargiai stūmėmės pirmyn per krūmus ir žvalgydamiesi visur, labiausiai i medžių viršūnes, kur būdavo užmaskavę azijatų slapukai.

Beklaidžiojant užtikome vietą minhu "namuką" su radijo siųstuvais. Atrodė, tai buvo jų svarbus punktas. Nutariau, kad reik ramiai, be šūvio jį sunaikinti. Aplink namuką budėjo

trys ginkluoti azijatai. Įsakiau dviem vokiečiams ir Vladui sudoroti sargybinius. Jiem pavyko prislinkti nepastebėtiems, ir visi trys sargybiniai buvo likviduoti.

Tuo momentu mudu su lenku puolėme i vidų durtuvais subadėme prie siųstuvo sėdintį — kinietį ir japoną karininką, ir visus aparatus sunaikinome. Toliau reikėjo kuo greičiau pasitraukti, kad nesutiktu su stipriomis partizanų komandom. Mūsų buvo tik saujelė tai negalime leisti i kautynes.

Staiga išgirstame šlamėjimą

Legionieriai Sidi-Bell-Abbes (Alžire) 1950 prieš iš eidami i civilinį gyvenimą.

Gen. konsulas dr. J. Bielskis uždėda laurų vainiką Nadui Rasteniui, atžymint Donelaičio "Metų" vertimą į anglų kalbą. Vainiką už poezijos nuopelnus paskyrė Tarptautinė Poetų Laureatų draugija Maniloje.

Donelaičio "Metų" vertimas į anglų kalbą. Išleido "Lietuvių Dienos" Nuotr. L. Kačanauskas

MIŠKAI, KUR MEDŽIOJO KUNIGAİKŠČIAI

"Mūsų Lietuvos" III tomas (2)

J. ERYDIS

Kas buvo pirmoji auka?

Pašvitinio vietovėje autorius nurodo, kad 1920.II.16. prie Rinkūnų dvare buvusios mokyklos įvyko kautynės su raudonaisiais įsibrovėliais, lengvai sužeistas milicininkas A. Mažukna ir mirtinai nukautas milicininkas Aleksandras Vainauskas. Tai buvo pirmoji Lietuvos ginkluotų pajėgų auka kovoje dėl Lietuvos laisvės. Kareivis Povilas Lukšys žuvo 1920.II.8, taigi trimis savaitėmis vėliau. Alek. Vainauskas buvo gimęs 1897, rugsėjo 27, Judiškių dvare, Linkuvos vl., mažajam ūkininko šeimoje aštuntuoju vaiku. Iš mažų dienų tarnavo pas ūkininkus, vežikavo; buvo beraštis. Tai pirmoji auka, sudėta už Lietuvos nepriklausomybę, buvo tikras vargšas bei proletaras, bolševikų nužudytas. Nepriklausomybės laikais A. Vainausko mirtis ilgą laiką buvo užmiršta; tik 1935 jis buvo pavadintas Lietuvos savanoriu-kūrėju, ir jo paveikslo buvo Karo muziejuje. Jo garbei Pašvitinio visuomenė pastatė paminklą.

Kelionė Suvalkijoje

Kiek susipažinę su rytinės Lietuvos dalimi, persikėliam į Sūduvos — Suvalkijos kraštą.

Autorius Br. Kviklys, pasirem-damas giliomis senovės šaltiniais, skaitytojus supažindina su krašto papročiais, praeitimi, kalba, ir tikyba. Nesilaikydami Lietuvos nepriklausomybės laikais buvusios demarkacijos linijos, keliauja po visas vietas, kur žiloje senovėje lietuviai laisvai gyveno. Sūduva nuo senų laikų vadinama Lietuvos aruodu. Nepamirštama ir Sūdavos žemės gelmių turtai: kur rasta storas druskos sluoksnis, tinkamo molio, smėlio, durpių, net ir naftos.

Kapsai, zanavykai gyvena pasiturinčiai gražiai. Trobesiai erdvūs, dideli, sodybos gražiai aptvertos tvoromis ir dailiai sutvarkytos; žaliuoja sodai ir medžiai, galvijai gražūs, pienin-gos karvės. Žemė derlinga ir gerai įdirbama. Džūkai gyvena daug skurdžiau. Jų krašto gamta labai graži, įvairi, bet dirvožemis menkesnis, mažiau našus.

Sūduvos kraštas padalintas. Lenkai jėga užgrobė Lietuvos dalį. Prievarta pradėjo nutautinimą. Ilgus metus valdė užgrobtašias vietoves. Ypač daug aprašomų vietovių suteikta iš anapus demarkacijos linijos. Aprašymus papildė gausios iliustracijos.

1939 vasarą šios knygos autorius, Br. Kviklys, turėjęs progos lankytis Augustave ir jo apylinkėse. Tada lietuviškai jis susikalbėjęs ne tik su daugeliu gyventojų, bet ir su pačiu Augustavo miesto burmistrui.

Prel. M. Krupavičius viena proga pasakoja, kad jis gyven-damas Regensburgo mieste, Vokietijoje, pamatęs tris besimušančius vyrus. Jis paklausęs kodėl jie mušasi ir kurios tautybės. "Mes esame du lietuviai nuo Balstogės, o jis nenori prisipažinti lietuvių ir sakos esąs lenkas".

Baltvydžio girioje

Sustojama Baltvydžio girioje, nurodoma, kad ji turi daug augmenijos ir įvairių žvėrių. Priklauso ji net 1377 augalų rūšių. Girios plotas siekia 136, 000 ha; bendras sienų ilgis aplinkui 500 km. Iš retų medžių

minėtini: nykštukas berželis, žieminis ąžuolas, paprastoji ge-benė, beketinis ąžuolas, baltas- sis kenis. Girioje yra net 600-800 m. amžiaus ąžuolų, 300-400 m. liepų, pušų. Apskaičiuoja-ma kiek kuriais metais buvo stumbrų — pav. 1815 — 300, 1850 buvo 1850, 1913 — 740. 1926 visame žemės rutylyje te-buvo 52 stumbrai. I pasaulinio karo metu stumbrai visiškai iš-naikinti. Dabartiniais laikais stumbrai globojami ir apsaugo-jami. Stumbrai — Baltvyžio girios didybė ir garbė, išgarsinę šią girią visame pasaulyje.

Kur medžiojo kunigaikščiai

Sustojame ir prie Vygrių ežero. Šis ežeras ir prie jo esąs miestelis apipintas įdo-miais pasakojimais ir legendom-is. Keliaujama toliau ir pa-kelyje sustojame Augustave, kuris yra gražioje vietoje tarp ežerų, miškų ir upių. Ši vieto-vė mėgiama turistų. Augustavo giria iš seniausių laikų žinoma kaip svarbi didžiųjų Lietuvos kunigaikščių ir jų didžių medžioklės vieta. Čia veisėsi stum-brai, danieliai, net buvę lauki-nių arklių ir t.t.

Knygą apžvelgiant

Knygoje yra įdėta: apie 900 nuotraukų, žemėlapių ir planų (kariškų vokiškų ir lenkiškų) — 8, pieštų žemėlapių — 32, pieštų planų — 13. Panaudota ga-na daug įvairios medžiagos: knygų ir brošiūrų — 138, pe-riodikos — 47; talkino 209 bendradarbiai.

Knyga didelio formato, 719 psl., įršta į kietus viršelius.

"Mūsų Lietuvos" trečiojo tomo paskutinį lapą užvertęs, jauti, kad keliai po savo gim-tąjį kraštą, kvėpavai Lietuvos oru.

Reikia atsiminti, kad ši di-delės vertės veikala parašė vie-nas, tik retais atsitikimais vie-nas kitas patalokininkavo. Kny-ga įvairiomis progomis tinka dovanom, o ypač jaunimui bai-giant mokyklą. "Mūsų Lietu-va" galima užsakyti adresu: J. Kapočius, 316 W. Broadway, S. Boston, Mass. 02127. Prenume-ratorium tomas 10 dol., kitiem — 15 dol.

Bern. Brazdžionio poezijos rinktinė

B. Brazdžionio poezijos rink-tinei leisti komitetas, susitel-kęs Los Angeles, Calif., kreipi-asi į viso pasaulio lietuvius, komunizmo agresijos atskirtus nuo savojo krašto, prašydami pagalbos, leidžiant sukaktuvi-ninko poeto (60 metų am-žiaus ir 40 metų kūrybos) rink-tinę.

Lietuvoje poetas B. Braz-džionis okupantų yra niekina-mas, o pavergtų mūsų brolių mylimas. Tik pavergtieji negali gauti šio autoriaus knygų ir draudžiami išreikšti jam pagar-bą. Užtat lietuviai laisvame pa-saulyje turime padaryti tai, kas neįmanoma pavergtiem bro-liam.

Kas yra mum Brazdžionis, jo poezija? — Tai pačios tėvynės balsas, tai garbingo lietuvių šauksmas ir ilgesys laisvės, tiesos ir gyvenimo įprasminimo. Kol Brazdžionio kūryba skambės laisvame pasaulyje, tol mūsų krašto laisvei atgauti kovotojų bus, tol mus galvins viltis.

Brazdžionio poezijos rinkti-nė bus prasmingiausias poeto sukaktių atžymėjimas ir drau-gė nemažas įnašas į mūsų kū-rybos lobyną.

Visi kviečiami būti Brazdžio-nio poezijos rinktinės mecenatais (paaukojus 25 dol.) ar garbės mecenatais (paaukojus 100 dol., ar daugiau). Knygos pre-numerata — 10 dol.

Sios rinktinės leidimo ini-ciatorius ir komiteto pirminin-

kas Juozas Andrius su žmona savo šimtinę jau yra įteikę iš-dininkui.

Komiteto sąstatas: Juozas Andrius — pirmininkas, Pranas Lemberas — išdininkas (927 — 3 rd. St., Santa Monica, Calif. 90403), kurio adresu prašoma siųsti čekius; vicepir-mininkai: kun. dr. Petras Celiešius, Bronys Raila; izdo glo-bėjai: Algis Raulinaitis, Antanas Skirius, Ignas Modziukas; komiteto nariai: dr. Elena Tu-mienė, Juozas Švaistas-Balčiū-nas, Rūta Kulikauskienė, Juo-zas Tininis ir Alė Rūta.

Komitetas, kuris gali būti dar papildytas, iš anksto dėko-ja laikraščių redaktoriam už šio pareiškimo atspausdinimą ir visuomenei už nuosirdų ir sku-bų atsiliepimą.

Čekius prašome rašyti vardu "Brazdžionio Rinktinė", ka-dangi taip pavadinta sąskaita banke.

Jean Marchand, Kanados dar-bo jėgos ministeris, pranešė jungtinei federacinio parlamen-to ir senato komisijai planus, kurie palengvins imigraciją Ka-nados ir imigrantų skaičių padidins 25 nušimčiais. Dėl tau-tinių grupių protesto jis buvo priverstas atšaukti anksčiau pa-skelbtus suvaržymus, liečian-čius artimųjų ir giminių atsi-kvietimą. 1966 Kanada išleido apie 195,000 imigrantų, o šie-met jų skaičius gali siekti net 240,000.

"LIETUVIŠKOS IDILĖS" K. V. BANAIČIUI PAGERBTI

Neseniai redakciją pasiekė retas leidinys — K. V. Banaičio "Lietuviškos idilės" — tri-jo smuikui, klarnetui, arfai. Lei-dinys tikrai retas, nes tai gai-dos, kurių šiuo metu labai ma-žai teiseina.

Muzikas Vytautas Rastonis dar gyvam kompozitoriui pa-žadėjo išleisti šį kūrinių, nes tą kūrinių jis didžiai pamėgęs ir di-džiai vertina. Padėjo visas pa-stangas ir štai — storas gaidų pluostas ant stalo. Yra 55 partitūros puslapiai ir dar at-skirai atspausintos gaidos smui-kui (11 psl.), klarnetui (21 psl.). Viršelį piešė P. Jurkus.

Darbas didelis, pareikalavęs nemažą lėšų. Leidėjas jas rin-ko visokiais būdais. Viso su-rinkta 1695 dol. Spaustuvei su-mokėta 1552 dol. kitos išlai-dos išsėmė visus surinktus pi-nigus.

Viso kompozitoriaus K. V. Banaičio muzikinio turto pavel-dėtoja yra Salomėja Nasvytytė Valiukienė. Tad šių gaidų lei-dėjas, pasitaręs su ja, nutarė kiekvieną egzempliorių parda-vinėti po 4 dol. Šį kūrinių pla-tinimą vykdys per Amerikos bibliotekas, siūlydami kartu ir kitas prof. K. V. Banaičio iš-leistas gaidas, kaip "100 liau-dies dainų", "B Minor sonata". Jei šiuo būdu pasiseks surinkti pinigų, jie bus panaudoti toli-mesniai prof. K. V. Banaičio kūrinių leidimui. O jų dar visa eilė: 19 solo dainų "Sutemos ir vizijos", opera "Jūratė ir Kastytis".

Atspausdintos "Lietuviškos idilės" yra padėtos pas Mrs. Salomėja Nasvytytė-Valiukienė 71 Stanley St., New Haven, Conn., 06511.

"Lietuviškom idilėm" išleisti aukojo:

104 dol. — Pranas Rastas, Fairfield, Conn.

Po 50 dol. — dr. I. Alis, Springfield, Mass., dr. K. Ambrozaitis, Chesterton, Ind., Andrius Armonas, Eaton's Neck, L.

Pacientai

Kalbasi du gydytojai:

— Pusė visų pacientų ateina pas mane biuro virėjo dėka.

— O kita pusė?

— Gero virėjo dėka...

Donelaičio "Metų" pristatyme kalbą Bernardas Brazdžionis gegužės 28 sv. Kazimiero parapijos salėje Los Angeles.

Birželio įvykių minėjime birželio 11 Los Angeles, Calif., is d. j. k. gen. kon. J. Bielskis, Los Angeles burmistro pirmasis padėjėjas E. J. Cornroy, Santa Monikos miesto burmistras H. Spurgen — pagrindinis kalbėtojas, ir J. Činga — minėjimo komiteto pirmininkas. Nuotraukos L. Kačanauskas

Geriausieji pailsės per savo atostogas lietuviškoje JANSONŲ vasarvietės Cape Cod viloje

"AUDRONĖ"

87 East Bay Rd., Osterville, Cape Cod, Mass.
Tel. (Area 617) 428-8425

Vila Audronė yra apsupta didelio pušų, beržų ir k. dekoratyvinių medžių parku. Daug vietos poilsiui ir žaidimams • Erdvūs kambariai, rami ir jauki aplinkuma • Visai arti šiltos srovės, privatus atviros jūros plažas (7 min. pėsčiom) • Geras lietuviškas maistas

Atidaroma vasarajimui nuo BIRŽELIO 18 D. iki RUGSĖJO MĖN. 15 D. ir jau dabar priimami užsakymai.

Kreiptis DR. ED. JANSONAS, 15 ROSEDALE ST. BOSTON, MASS. 02124. TEL. 288-5999, o po BIRŽELIO 18 D. tiesiai į vilą AUDRONĖ — CAPE COD, MASS. 02655, MARIJA JANSONAS. Visi maloniai kviečiami atvykti į šią gražiausią ir didžiausią Cape Cod žalumynuos paskendusių lietuvišką pajūrio vilą.

CATSKILL KALNUOSE

Druskonė Hall vasarvietėje

priimami svečiai savaitgaliams ir vasaros atostogoms su pilnu išlaikymu. Skambinti nuo birželio 18 d. vakarais: telef. (914) 676-4661. Rašyti —

MRS. S. KRAUNAITIS, Druskonė Hall, Andes N.Y. 13731

Vykstantiems į Pasaulinę Parodą MONTREALYJE

Išnuomojame 6 kambarius rezidenciniame rajone, netoli nuo parodos. Kaina nuo \$6.00 dienai. Vieta automobiliui.

J. SKUCAS, 6966 44th Ave., Rosemont-Montreal 36, P.Q. Canada
Tel. (514) 722-6152

"AIDAS" Radio - T.V. Lab.

94-17 Jamaiva Ave., Woodhaven, N.Y. 11421 — Tel. HI 1-7747

Spalvuotos ir paprastos TV, radio stereo ir paprasti aparatai, vėsintuvai (air conditioner), magnetofonai (tape-recorder) — taishymas ir pardavimas.

SPAUDOS KIOSKAS

J. BUBLAITIS

J. PAŠUKONIS

V. REMISIEWICZ

Remis Monument Company

Paminklai ir antkapiai pagaminami visose kapinėse.

69-31 Metropolitan Avenue
Middle Village, Maspeth, N.Y. • Tel. DA 6-0909

KNYGOS ANGLŲ KALBA

Introduction to Modern Lithuanian, lietuvių kalbos gramatika, aiškinama anglų kalba. Skaitymai, gramatikos aiškinimai ir žodynėliai. Paruošė L. Dambriūnas, A. Klimas ir W. Schmalstieg. Kietais viršeliais, 480 psl. \$7.00.

History of the Lithuanian Nation, by C. R. Jurgėla. Plati Lietuvos istorija, 544 psl. \$10.00.

Lithuania and Lithuanians, compiled by J. Balys. Bibliography. \$5.00. The Balts, by Marija Gimbutas. Ancient Peoples and Places. 286 psl. Kietais viršeliais. \$7.50.

Lithuania under the Soviets, by V. S. Vardys. Portrait of a Nation 1940-65, 300 psl. Kietais viršeliais. \$7.00.

Vytautas the Great—Grand Duke of Lithuania, by Dr. J. B. Koncius. Kietais viršeliais \$4.00, minkštais \$3.00.

Twenty Years' Struggle for Freedom of Lithuania, by J. Audėnas. \$2.50. The War Against God in Lithuania, by Dr. J. Savasis. \$1.25.

Guerrilla Warfare on the Amber Coast, by K. V. Tauras. \$3.00. Leave Your Tears in Moscow, by B. Armonas. \$4.00.

Tannenberg, by C. R. Jurgėla. The Battle of Tannenberg. \$2.00. The Refugee, by K. C. Cirtautas. \$3.50.

Crosses, by V. Ramonas, romanas. Kietais viršeliais. \$4.00. Selected Lithuanian Short Stories. Lietuvių rašytojų kūriniai. \$5.00.

Lithuanian Quartet. Barono, Katiliskio, Landsbergio ir šėniaus kūriniai. \$5.00.

Lithuanian Folk Tales. \$4.50.

The Herdsman and the Linden Tree. V. Krėvės apsakymai. \$4.00.

House Upon the Sand, by J. Gliada. Romanas. \$4.00.

The Ordeal of Assad Pasha, by I. Šeinius. Satyra. \$2.00.

Memoirs of a Lithuanian Bridge. V. Kudirkos kūriniai. \$2.00.

The Maker of Gods, by St. Zobarskas. 10 novelių. \$3.00.

The Temptation, by V. Krėvė. \$3.00.

Bobby Wishingmore, by S. Zobarskas. Vaikams istorija. \$2.00.

The Living Testament of Faith and Courage. Sibiro maldaknygės lietuvių anglų kalbomis, didelio formato leidinys. Kietais viršeliais. \$3.50.

Popular Lithuanian Recipes, by J. Daužvardis. \$2.00.

Lithuanian Self-Taught, by M. Variakojytė. \$1.25.

Art Collection of the Lithuanian Franciscan Fathers, by P. Jurkus. Lietuvių menininkų paveikslų albumas. Didelio formato. \$6.00.

Lithuania, by V. Augustinas. Albumas iš Lietuvos vaizdų. \$6.00.

Dedication of the Chapel of Our Lady of Šiluva. 50c.

Our Lady of Šiluva, by Rev. John C. Jutt. 50c.

Thaddeus Kosciuszko the Champion of Freedom, by A. D. Yuknis. 50c.

Lithuania, short pamphlet about Lithuania. 50c.

English-Lithuanian Dictionary, by V. Baravykas (ca. 20,000 žodžių). \$6.00.

Lithuanian-English, B. Svesevičius (ca. 27,000 ž.). \$5.00.

Lithuanian-English, V. Peteraitis, 602 psl. Kietais viršeliais. \$7.00.

Lithuanian-English & English-Lithuanian kišėninis žodynas. \$2.00.

Photographs / Algimantas Kezys, S.J. — meniškas albumas. \$4.00.

Awakening Lithuania, by Dr. Jack J. Stukas. \$5.00.

Footbridges and Abysses, a novel by A. Baronas. \$5.00.

Rejuvenation of Siegfried Immerselbe, a novel by Ig. Šeinius. \$5.00.

Noon at a Country Inn, by A. Vaičiulaitis. \$4.00.

Nimblefoot the Ant and Her Adventures, by V. Tamulatis. \$4.00.

The Deluge, a Love Story of Ancient Times, by M. Vaitkus. \$4.00.

The Mountain Doves and other African Folktales, N. M. Zobarskas. \$3.50.

Šios ir kitos knygos bei muzikos plokštelės gaunama:

DARBININKO ADMINISTRACIJA

910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221

Dayton, Ohio

Sėkminga rinkliava religinei šalpai šv. Kryžiaus lietuvių parapija šiemet religinei šalpai jau surinko 551.46 dol. Prie daytoniškųjų dosniai prisidėjo apylinkių lietuviai. Cincinnati arkivyskupas Karolis J. Alter, kuris prieš porą metų religinei šalpai per Daytono lietuvių parapiją paaukojo 1,000 dol., ir šiemet laiškelio paraginą lietuvių aukoti religinei šalpai. Jo paraginimą kun. T. Narbutas ne tik perdavė šv. Kryžiaus parapičiai, bet išsiuntė laiškus ir apylinkių lietuviams.

SIOUX CITY, IOWA

Siame tolimame JAV kampe lyje yra maža lietuviška parapija, nuostabiai vadovaujama klebono Simono Morkūno. Gegužės 21 čia vyko parap. vakarienė, kur dalyvavo 72 asmenys, daugumoje vyrai su žmonomis, keletas nekatalikų. Jie visi parap. mokyklos fondo rėmėjai. Minėtą dieną naujai pasizadėjo įmokėti dar 12,000 dol. Panašiais pasižadėjimais jau turima virš 23,000 dol. Kadangi fondas jau turi grynais virš 120,000 dol., tada dar pora-trejetas metų ir mokykla bus pastatyta be skolų, kas šiame krašte negirdėtas dalykas. O mokykla jau vienintelė priemonė užtikrinti sparčiai mažėjančios parapijos ateitį. Užsidiarius dviem dideliem fabrikam, netekus darbo daugiau nei šimtui parapiečių, 50-čiai šeimų išvykus kitur darbo ieškotis, te-liko 75 šeimos, kurių pusė — senieji ateiviai pensininkai.

Dar nuostabiau. Si mažytė lietuviška parapija išmokėjo virš 20,000 dol. senų skolų, įmokėjo 107,000 dol. centrinės aukštesniosios katal. mokyklos reikalui, bet to savo parap. išlaidų turėjo virš 56,000 dol. Tad kun. S. Morkūno pastangomis jau surinkta arti trečdalis milijono dolerių, kas iškalbingai skelbia jo apaštalavimo įtaką.

Kai vietos turtingos parapijos skęsta skolose, mažytis lietuvių liudelis plušant nepailstamam klebonui S. Morkūnui, daro stačiai neįtikėtiną pažangą.

F.K.

Žymesnieji aukotojai: dr. E. Drukeinis 78 dol., dr. R. Gi-neitis ir dr. V. Karoblis po 50 dol., prof. Vyt. Bieliauskas ir dr. Alf. Kisielius po 25 dol., P. Smulskis 20 dol., dr. Z. Prūsas ir Pranas Gudelis po 10 dol., R. Kuprevičius, V. Čepulis, R. Steinbrunner, J. Kvietys, J. Bulota ir Vyt. Augulis po 5 dol.. Kiti po mažiau, bet ir jų aukos labai svarbios.

Per religinę šalpą paramą gavusieji atsuntė tikrai jaudinančių padėkos laiškus. Viename rašoma, jog "ašaros byra rašant šią padėką. Kas mes esame, kad mus taip atsimenate? Dėkui, dėkui."

Nauja koplytėlė šv. Kryžiaus parapijos sodyboje. Baigti statyti šv. Jono Krikštytojo koplytėlė jau puošia parapijos sodybą. Ir šiai koplytėlei kaip Trijų Kryžių šventovės planus darė architektas Alfredas Kul-pavičius. Skulptorius G. V. Musner Italijoje dirbo šv. Jono statulą, o prie statymo daugiausia pasidarbavo Jonas Kvietys,

Daytono, Ohio, lietuvių šv. Kryžiaus bažnyčia

kuris su keleta kitų talkininkų atliko ir pamatų liejimo darbus ir pats padarė gražų stogą. Koplyčios šventinimas bus birželio 25 po 10 val. mišių.

Lietuvos Vyčių Daytono kuopos gegužinė — Lietuvių diena surengta birželio 18 Eint-tracht parke.

Šv. Kryžiaus parapijos Garden Party — metinis bazaras rengiamas liepos 15-16. Tas parengimas labai mėgiamas ypač dėl lietuviškų valgių. Perna buvo išduota 1,000 pietų. Lietuviam gera proga susitikti, nes į tą parengimą suvažiuoja Cincinnati, Springfield, Columbus, Lima, ir net iš Kentucky ir Indianos lietuviai. Nors ir labai sunkus to bazaro parengimo darbas, bet ypatingai dėl socialinės svarbos tas bazaras turi būti remiamas visų lietuvių.

Birželio trėmimų dienos Daytono bus paminėtos birželio 25. Mišios 10 val. Po jų trumpas kankinių pagerbimas prie Trijų Kryžių šventovės.

Daytoniškis

Birželio 17, dedikuojant lietuvišką kryžių, invokaciją kalba prel. J. Balkūnas. Iš k. į d. Estijos konsulas Aksel Linkhorst, Lietuvos konsulas A. Simutis, prel. J. Balkūnas, kryžiaus komiteto pirm. Peter Wytenus, kongresmanas Joseph P. Addabbo, assemblyman Stanley J. Pryor.

Nuotr. R. Kisieliū

HARTFORD, CONN.

Baigė mokslo metus Hartfordo lituanistinė mokykla birželio 3 baigė mokslo metus. Šiais metais lituanistinė mokykla baigė 5 mokinius: Laima Dapkutė, Vytautas Saimininkas, Vitutė Šliogerytė, Irutė Virkutytė ir Birutė Zdanaitė. Jiem visiem įteikti baigimo pažymėjimai. Įteikti baigimo pažymėjimai ir dviem pernai baigusioms mokinėms — Danutei

Šliogerytei ir Aldonai Vitėnaitėi. (Pernai pažymėjimų nespėta gauti).

Šių mokslo metų pabaigtuvėse dalyvavo ir šv. Trejybės lietuvių parapijos klebonas kun. Juozas Matutis. Kun. klebonas, tėvų komitetas ir mokytojos S. Rūkienė ir K. Nenortienė baigusius apdovanojo.

Mokytojos S. Rūkienė ir Regina Gataveckaitė pasakė po

kalbą, linkėdamos baigusiem neapsamoti, bet žengti pirmyn: skaityti lietuviškas knygas, laikraščius, dalyvauti lietuviškuose parengimuose.

Klebonas kun. J. Matutis pasakė kalbą, iškeldamas lietuvių kalbos mokymosi reikšmę. Ir jis pats, kai kadaise mokėsi lietuvių kalbos, nežinojo, kad kada jos prireiks. O dabar, žiūrėk, esant lietuvių parapijoje, kaip reikia lietuvių kalbos!...

Iš mokinių kalbėjo Irutė Virkutytė. Ji padėkojo mokytojoms už didelį darbą ir pasiaukojimą lietuvių kalbai. Padėkojo tėvų komitetui ir klebonui už globą ir dovanas.

Mokslo metų pabaigtuvėse buvo iškilminga nuotaika. Baigiant ir pasivaikšinta.

Tėvų komitetas kitą šeštadienį visus mokinius ir mokytojas nuvežė nemokamai į New Yorką, į zoologijos sodą.

J. Bernotas

IŠ LIETUVIŲ FONDO VEIKLOS

NARIU ĮRAŠOMAS VYSK. K. PALTAROKAS

Brocktone, Mass., šv. Kazimiero lietuvių parapijos vikaras kun. Mykolas J. Vembrė yra Lietuvių Fondo didelis rėmėjas. Pradėjęs Fondui organizuoti, jis įnešė šimtą dol., vėliau savo įnašus pakėlė iki 1000 dol.

Dabar tas pats kun. M. Vembrė sumanė nariu į Lietuvių Fondą įrašyti vyskupą K. Paltaroką ir tam reikalui Fondui jau atsuntė 100 dol.

Savo laiške jis rašo:

"Birželio 11 sueina 40 metų, kai J. E. Panevėžio vysk. Kazimieras Paltarokas šv. Petro ir Pauliaus bažnyčioje tris jaunuolius: Praną Masilionį, vėliau jėzuitą, dabar Saločių altaris-tą, Vladą Kupstą, dabar kanau-ninką Biržuose, ir šias eilutes rašantį įšventino į kunigus. Prisiminimui to įvykio ir pagerb-

damas vysk. K. Paltaroką, noriu įrašyti jo vardą į milijoninį fondą, skirdamas tam reikalui 100 dol. Užbaigti iki 1000 man yra sunku, todėl kreipiuos į geros valios lietuvius.

Vysk. K. Paltarokas buvo žymus pamokslininkas, sociologas, veiklus kunigų seminarijos inspektorius, visuomenės veikėjas, Panevėžio vyskupijos organizatorius, drąsus savo linijose gynėjas, ypač gryn katalikybę 1940-58 — sunkiais okupacijos laikais. Tad lietuviams priderėtų jam žinti jo vardą milijoniniame fonde. Manau, kad atsiradus daugiau šimtinių. Jei tai būtų sunku, tai ieškau 90 taurių asmenų, kad paaukotų po dešimt dolerių. Pinigus siųsti Lietuvių Fondan, nurodant jų paskirtį".

Lietuvių Fondas dabar plečia veiklą ir kuo greičiau nori surinkti vieną milijoną dolerių.

Pakelia Amerikos vėliavą prie lietuviško kryžiaus Flushing Meadows — Corona parke. Iš k. į d. prel. J. Balkūnas, kongr. Joseph Addabbo, assamb. Stanley J. Pryor.

Nuotr. R. Kisieliū

IŠ VISUR

— Montrealio lietuviai menininkai ruošia meno parodą birželio 21 — liepos 20. Jei bus galimybė, pratęsimė ilgiau. Parodos eksponatai: paveiksai ir skulptūros iš medžio šaknų. Adresas: 9001 Airlie Str. La Salle — Montreal P. Q. Atidaryta nuo 10 val. ryto iki 10 val. v. kasdien, išskiriant pirmadienius. Parodoj dalyvauja: R. Bukauskas, P. Baltūnis, J. Grabušas, R. Piesina, V. Remeika, O. Sabalauskienė, A. Vazalinskas, A. Zubienė.

— Kunigų Vienybės centro valdyba savo pasitarime gegužės 23 Dayton, Ohio nutarė Kunigų Vienybės seimą kvieisti rugpjūčio 23 ir 24 New Yorke ir įgaliojo Kunigų Vienybės N. Y. ir N. J. apskrities valdybą rūpintis seimo surengimu. Seimo vieta — Statler Hilton viešbutis. Numatyta Lietuvių katalikų religinės šalpos metinis susirinkimas rugpjūčio 23 d. 10 val. ir Kunigų Vienybės seimo atidarymas rugpjūčio 23 d. 3 val. p.p. — KV N.Y.N.J. V.BA.

— Irena Šilingienė, Leokadija Brazdienė, Bronė Jameikienė, ir Bruno G. Shotas, Lietuvių tautinių šokių instituto nariai, nustatė programą — repertuarą III-jai tautinių šokių šventei. Repertuaras spausdinamas ir bus siuntinėjamas šventėje dalyvauti užsiregistravusiems rateliams.

— Jonas Jasaitis, JAV Liet. Bendruomenės centro valdybos pirmininkas, gegužės 28 pasakė pritaikintą kalbą Kenosha—Racine apylinkės 10 metų veiklos šventėje, kurios proga apylinkės valdyba Kenoshoje buvo surengusi banketą. Šventėje taip pat dalyvavo Chicagos apygardos pirm. Stepas Ingauris ir sekr. Birutė Vindasienė. Banketą pravedė ir išsamų veiklos pranešimą padarė apylinkės valdybos pirm. Bronius Juška.

— Lietuvos laisvės paminklas, ryšiumi su 50-tąja Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo sukaktimi, planuojamas statyti Niagaros pusiasalyje, viename iš St. Catharines miesto parkų. Tas klausimas buvo svarstomas specialiaame veikėjų posėdy birželio 3 St. Catharines mieste. Dalyvavo KLB St. Catharines ir Wellando apylinkių valdybos, tėv. Barnabas Mikalauskas, O.F.M., tėv. Benediktas Bagdonas, O.F.M., vietos organizacijų pirmininkai bei veikėjai ir iš Toronto — krašto valdybos pirmininkas Antanas Rinkūnas su architektu dr. A. Kulpavičium.

— S. Praurimė-Petrauskaitė, studentė ir Darbininko skaitytėja, pradėjo dirbti valstybinių parkų tvarkymo įstaigoje, Washington, D.C. Ji paruošia korespondencijas ir statistinius davinius laikraščiam ir tyrinėtojam. Laisvalaikio lanko istorines vietas, gamtos ir meno muziejus.

VISI BENDROM JEGOM STATYKIME

KULTŪROS ŽIDINĖ NEW YORKE

- STATYBOS FONDAS ATIDARYTAS
- PATOGUS ŽEMES SKLYPAS ATRASTAS
- PASTATO PLANAI RUOŠIAM

KĄ PASIRYZOME — ĮVYKDYSIM! DABAR YPAČ REIKALINGA JŲŲ AUKA ŽEMES SKLYPUI PIRKTI

TEVAMS FRANCISKONAMS BROOKLYNE (BUILDING FUND) 680 BUSHWICK AVE., BROOKLYN, N. Y. 11221

Siunčiu auką statybų fondui ir prašau įrašyti mane / mūsų šeimą / mūsų mirusiuosius į:

- ☐ Garbės fondatorius (\$1000)
- ☐ Amžinuosius narius (\$500)
- ☐ Fundatorius (\$100)
- ☐ Rėmėjas (mažesnė auka)

Pasižaduo iš viso paaukoti ateityje statybų fondui

ADRESAS

(Visoms aukoms atskaitoma mokesčiai (Tax deductible))

JEI JŲS NORITE SIŲSTI SIUNTINIŲ DOVANAS Į USSR

NAUDOKITĖS PATARNAVIMU PLAČIAI ŽINOMOS

FIRMOS

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, Inc.

(Licensed by Vnešposyltorg)

VYRIAUSIA ĮSTAIGA

1530 Bedford Ave., Brooklyn, N.Y. — IN 7-5522

Siuntiniai siunčiami per mūsų firmą paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi maitai apmokami mūsų įstaigose, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės: jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynės ir kitų daiktų. Firma — skyriai atidaryti kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Seštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI:

• ALLENTOWN, PA. — 126 Tilghman Street	HE 5-1654
• BALTIMORE, MD. — 1900 Fleet Street	DI 2-4240
• BROOKLYN, N.Y. — 1530 Bedford Avenue	IN 7-6465
• BUFFALO, N.Y. — 701 Fillmore Avenue	TX 5-0700
• CHICAGO, ILL. — 1241 No. Ashland Avenue	HU 6-2818
• CLEVELAND, OHIO — 1028 Kenilworth Avenue	PR 1-0696
• DETROIT, MICH. — 11601 Jos Campau Avenue	TO 8-0292
• FARMINGDALE, N.J. — Freewood Acres	363-0494
• HAMTRAMCK, MICH. — 11339 Jos Campau Avenue	TO 9-3980
• HARTFORD, CONN. — 643-47 Albany Avenue	CH 7-5164
• JERSEY CITY, N.J. — 303 Grove Street	HE 5-6368
• LOS ANGELES, CAL. — 107 So. Vermont Avenue	DU 5-6550
• NEWARK, N.J. — 250 Market Street	MI 2-2452
• NEW YORK, N.Y. — 78 Second Avenue	OR 4-1540
• PHILADELPHIA, PA. — 631 W. Girard Avenue	PO 9-4507
• RAHWAY, N.J. — 717 W. Grand Avenue	381-8997
• ROCHESTER, N.Y. — 558 Hudson Avenue	232-2942
• SO. BOSTON, MASS. — 396 W. Broadway	AN 8-1120
• SOUTH RIVER, N.J. — 46 Whitehead Avenue	CL 7-6320
• SYRACUSE, N.Y. 13204 — 515 Marcellus Street	475-9746
• TRENTON, N.J. — 1152 Deutz Avenue	EX 2-0306
• UTICA, N.Y. — 963 Blecker Street	RE 2-7476

Dr. Adolfas Damušis, LFB vyr. tarybos pirmininkas (Detroit), kalba gegužės 27 LFB suvažiavime Brooklyne. Nuotr. V. Maželis

Salvinija Gedvilaitė skaito A. Vaičiulio "Gluosnių dainą" gegužės 28 kovotojų minėjime LFB suvažiavime. Nuotr. V. Maželis

Kas norėtų skelbtis Darbininke prašomas skambinti:

Glenmore 2-1923

REPUBLIC Liquor Store Inc

122 Union Avenue Brooklyn 11 N.Y.
Telefonas EV 7-7089

JUOZAS BRUZINSKAS, vedėjas
Gėlių užsirengimas įvairiu vėnu degtinų, komikų, mirties
šventėms bei kitokioms progoms

A.A. LIGIJOS BIELIUKIENĖS

mirties metinių proga, Lietuvių Moterų Klubu Federacija visus kviečia į gedulingas mišias, kurios bus aukojamos birželio 25 d., sekmadienį, 9 val. pranciškonų konvencijoje Brooklyne, 680 Burwick Ave. Po pamaldų vyksime į Yonkers katalikų kapines aplankyti Ligijos kapo.

Per brangi mums buvo Ligija, kad galėtume ją pamiršti. Mūsų dalyvavimas šiose pamaldose turėtų priminti, kad liūdime Ligijos kartu su jos mylima motina, vyru ir tetule.

LMKF

ŠVIESIOSIOS LIETUVOS NAKTYS

"Grįžkime į gamtą" (Rousseau)

Jauno vaiko prisiminimas

Kas gali suprasti augančio vaiko vaizduotę? Freudas bandė... Deja. Kažkodėl man liko atmintyje ana birželio 24 diena. Gaėjo būti 1932. Šv. Jono atšvaitai mano gimtinėje Šačių miestelyje. Mano mama ir aš dalyvavome. Po sumos, pamokslų, mišparų, gaudžių verkimo ir rožančiaus sušilę, minios nešami, grūdomeis laukan.

Lauke klevų pavėsyje stovėjo nemaža minia. Jūs viduryje kažkoks žmogus labai gyvai kažką aiškino.

— Mama, — tariau jai, — ekem pasiklausyte, gal ons dyvus ruoda.

— Ka to tep veinas zbtakas! — atkirto motina, — bet je tep baise osegeide, ek. Paskou atek pas bagamaza. Aš noperkso medauninka. Nosešlous-tyk nuosi...

Priėjęs pamačiau žmogų, ap-

sirengusį kitaip nei kad žemaičiai rengiasi. Gerai prisimenu jo blizgančius kabošius. Kalbėdamas žmogus spardė akmenėlius, matyt, kad visi jo kabošius maičių. Girdėjau moterėles kalbant:

— Ons amerikuo... paneberns... so kaliucės... ešboves keturis metus Amerike...

Žmogus pasakojo smalsuoliui savo nuotykius JAV-ėse. Kas keli žodžiai jis vis kartojo mum dar negirdėtą ir, kaip mum atrodė, būrų keiksmą: ...šurr... yes... šurr... Kažkodėl man liko atmintyje vienas sakiny:

— Amerikuo ka sotesmt ta kap i maiša — sakė pilietis. (Tai reiškia išvertus: Amerikos naktys tamsios, palyginus su Žemaitijos naktimis).

— Vot gera lenciūgų i vėstų vagims! — kažkas išsišoko minioje.

Zemaitija turi tai, ko JAV neturi

Tas žmogelis pasakė tiesą. Jis per savo trumpą apsigyvenimą JAV pastebėjo, kad ten nebuvo tokių šviesių, romantiškų naktų kaip Lietuvoje. Lietuvoje gyvenę prisimena, kad vasarą, saulei nusileidus, kažkokia paslaptinga šviesa šviečia per visą naktį iki saulėtekio.

Iš kur ta paslaptinga šviesa? Kodėl tik vasarą? Kodėl jos nesisimato JAV?

Lietuvoje pradant gegužės 5, tikros nakties nebėra, net iki rugpjūčio 7. Po to vėl tamsios naktys. Tas galioja ant 56 paralelės, kuri eina per Lietuvą ir apjuosia žemę. Kraštai žemiau 48 paralelės ir pietus neturi šviesių vasaros naktų. Juo toliau į šiaurę nuo 48 paralelės, juo vasarą naktys šviesesnės. Pagaliau ant speigračio, 66 paralelės, birželio 21 saulė visiškai nebeušeina, tik paliečia horizontą vidurnaktį ir vėl kyla aukštyn.

Gyveną JAV ar Kanadoje gali šį puikų gamtos reiškinį pamatyti, nuvažiuoję į Kanadą bet kur virš 48 paralelės. Tas gali būti Gander, Newfoundland, Seven Islands, Quebec, Winnipeg, Manitoba, Calgary, Alberta etc. Šiaura linija JAV teritorijoje pagal Kanados sieną nuo Lake Superior iki Pacifiko dar yra šviesios nakties zonoje. Bet čia efektas nėra toks viliojantis kaip Lietuvoje. Visos minėtos vietovės yra per arti 48 paralelės.

Kas norėtų tas vietoves šią vasarą aplankyti ir pasigrožėti šiaurine naktimi, turi ten būti tarp birželio 14 ir 29. Tikros lietuviškos šviesios naktys matosi tik iš Labradoro prov. į šiaurę nuo Goose Bay ir iš

Aliaskos. Anglijoje, Londone, naktys yra šviesios nuo gegužės 25 iki liepos 24.

Kaip tą keistą reiškinį išaiškinti?

Vasarą žemės ašis yra pakrypusi į saulę. Todėl naktį saulė pasilieka arti akiračio per visą naktį. Juo vieta arčiau ašigalio, juo naktį saulutė arčiau horizonto. Tada ir naktys šviesesnės. Saulės spinduliai atsimuša į atmosferą ir, lūždami, apšviečia mūsų vasaros nakties laukus. Ant pusiaujo naktys yra visados labai tamsios, nes nusileidusi saulė slenka giliai po horizontu. Tik ten naktys yra šviesios, kur saulė naktį nenuslenka daugiau kaip 18 laipsnių žemiau akiračio.

Kalėdos liepos mėnesį?

Žemės ašis daro dar kitą, labai įdomų judėjimą: ji svyruoja į šonus ir tuomi per 26,800 metų apibėžia apskritimą tarp žvaigždžių. Pirmas tą keistą reiškinį pastebėjo Hipparchus, graikų išminčius, VI amž. pr. Kr. Šis ašies svyravimas per tūkstančius metų sumaišys mūsų kalendorius ir metų laikus. Ateis laikas, už maždaug 15,000 metų, kada Kalėdos bus vasarą. Silčiausias metų laikas bus gruodžio mėnuo. Liepos mėnesį žmonės kas sniegą! Tuomet šiaurės žvaigždė bus Vega, ir mūsų šiaurės pusrutulyje vakarais matysis Pietų Kryžius.

Vasarą Lietuvos dienos ilgesnės

Amerikoje vasara šiemet prasidės birželio 21, 10:23 v. v. (EDST). Lietuvoje vasaros pradžia birželio 22, 5:23 v. r. yto Maskvos laiku. Mūsų pusrutulyje tą dieną diena yra ilgiausia ir naktis trumpiausia metuose. New Yorke saulė tekės tą dieną (birželio 21) 5:27 r. ir leis 8:28 v. v. EDST. Dienos ilgumas — 15 val. 01 min. (Dienos ilgumas skaitomas nuo saulėtekio iki saulėlydžio). Lietuvoje pajūryje, nuo Šventosios uosto iki Palangos, saulė tekės pirmą vasaros dieną 4:48 v. r. ir leis 10:25 v. v. Maskvos laiku. Dienos ilgumas 17 val. 37 min. Newyorkiečiam diena bus 2 val. 36 min. trumpesnė negu Lietuvos pajūryje. Visa tai priklauso nuo 16 laipsnių geografinio ploto skirtumo. Ant paties pusiaujo dienos ir nakties ilgumas beveik nesikeičia. Yra tik apie 16 min. svyravimas. Diena ir naktis visada 12 val. ilgumo.

Rousseau kvietimas

Grįžti į gamtą skamba keistai mūsų ausims. Nenuostabu. Volteras bandė jį, Rousseau, pašiepti, laiškė jam pareiškdamas, kad "jis negalės priimti jo kvietimo, nes nebenoris vaikš-

Lake George, N.Y. Prie šio ežero yra graži lietuvių Sylvynu BLUE WATER vasarvietė. Puikios sąlygos praleisti atostogas. Patogu pailsti vykstant į Montrealo parodą. Nuo New Yorko per 200 mylių. Iš New York Thruway Exit 24, į Northway 87 iki Lake George Village; iš ten 9N keliu 7 myl. į šiaurę. Dėl informacijų kreiptis: Blue Water Manor, Diamond Point, N. Y. Tel. (518) NH 4-5071. Nuotr. V. Maželis

čioti ant visų keturių kaip vaikščiojo jo pro-pro-tėviai..." Volteras buvo neurastenikas par excellence. Kaip tik jam reikėjo kuo daugiau gamtos.

Žmogus yra gamtos atomas. Jo šaknis yra gamtoje. Jeigu jis nuo jos nutolsta, ją paniekina, perkerpa šaknis jį jungiančias su motina gamta, tuomet ji jam keršija, jį nubaudžia...

Ar daug kas šiandien sustoja pasigrožėti besileidžiančia saule, tekančiu Sietynu, pavasari sprogstančia odelimi. Ar daug kas susimąsto, išgirdęs kūdikio verkimą, nepaliaujanti

marių ošimą, ir...paslaptingą sąžinės balsą viduje? Tai yra ne poezija. Žmogus, matas, ir girdys visa. Tai yra ne "poetas" bet realistas, matas gyvenimą toki, koks jis yra.

Mūsų miestai (megapoliai) yra pilni LSD kulto fanatikų, narkotikų aukų pilnos kolegijos, universitetai ir net žemosios mokyklos. Alkoholis... Beveiktškumas... gyvenimo tikslas stoka... Augantis skaičius savijudų visame pasaulyje. Grįžkime į gamtą... Jos pamilimas atves mus prie Amžinosios Išminties pažinimo.

Kostas Sietynas

ATSAKYMAI TEISINIAIS KLAUSIMAIS

Adv. M. ŠVEIKAUSKIENĖ sutiko šiam laikraštyje duoti paaiškinimų ir patarimų teisiniais klausimais Darbininko skaitytojams. Klausiant reikia pažymėti, ar skaito Darbininką. Klausimai siųsini jos adresu: Mrs. M. Šveikauskas, Attorney at Law, 8 Belgrade Avenue, Roslindale, Boston, Mass. 02131.

AR SUMOKĖTŲ LAIDOTUVIŲ IŠLAIDAS?

Klausimas
Man besilankant Europoj ir būnant Lenkijoje, mano tolimas giminaitis prašė mane pasiteirauti šiuo reikalu:

Jo motina gavo iš Amerikos valdžios pinigų, ket nežinau už ką, — ar tai buvo jos vyro palikimas, ar kokia kita pensija. Berods, jos vyras buvo žuvis kažkur kasyklose. Ta pensija buvo jai pripažinta tcl, kol ji bus gyva. Dabar ji numirė, ir pinigai nustojo eiti. Sūnus, kuris ją globojo iki mirties ir ją palaikė, dabar norėtų, kad jam būtų sumokėta nors laidotuvių išlaidos. Ar jis galėtų iš ko nors ieškoti ir ar tai jam pavyktų?

Jeigu galėtumėte man į šį klausimą atsakyti, būčiau dėkingas. Siunčiu šiek tiek duomenų: Motinos vardas ir pavardė. Pinigus gaudavo iš Department of Health, Education and Welfare, Social Security Administration. Siunčiu ir File numerį ir jos vyro vardą.

V.P., Ontario, Canada

Atsakymas

Tamstos giminaičio motina

gaudavo "survivor's benefits" savo mirusio vyro socialinio draudimo saskaiton. Žinoma, jai mirus, tie mokėjimai sustojo. Pačiam apdraustajam asmeniui mirštant, jo našlė arba kiti giminės, kurie jį palaikė, gauna tam tikrą sumą (lump sum) laidojimo išlaidom padengti. Ta suma yra maždaug ta suma, kurią jis gaudavo kas mėnesį, išėjęs į pensiją, padauginta iš trijų kartų. Tačiau šis mokėjimas nėra numatytas apdraustojo asmens šeimos nariam mirus. Taigi, jei Tamstos giminaičio motina būtų mirusi Amerikoje, jai nepriklausytų jokia suma laidojimo išlaidom padengti. Todėl ir jos sūnus neturi teisės gauti pinigų laidotuvių išlaidom padengti.

J.S., Cleveland, Ohio

Patarčiau tokių priemonių nesiimti. Iš tokio elgesio Tamstai susilauksi nemalonių, o gal ir rimtesnių pasekmių. Patarčiau palaukti kurį laiką. Kai Tamstai praeis pyktis, ir sugrįšite į šį reikalą pažūrėti šaltai ir logiškai, tada bus pribrėndes laikas imtis priemonių. Tik ne tikiu, kokias Tamsta mini.

NAUJI VADOVELIAI MOKYKLoms

JAV LB Kultūros Fondas išleido visą eilę vadovėlių skirtų mūsų lietuviškom šėstadie-ninėm mokyklom. Vadovėliai pritaikyti įvairiom klasiem, taip parengti, kad galima jais naudotis ir namie.

E. RUZGIENĖ — LIETUVIŲ KALBOS PRATIMAI I skyriui, 135 psl., kaina 1.75 dol.

G. Česienė — LIETUVIŲ KALBOS PRATIMAI II skyriui, 98 psl., kaina 1.75 dol.

J. Juozevičienė ir E. Narutienė — LIETUVIŲ KALBOS PRATIMAI III skyriui, 115 psl. kaina 1.75 dol.

S. Jonynienė — LIETUVIŲ KALBOS PRATIMAI IV skyriui, 118 psl., kaina 1.75 dol.

Z. Grybinas — LIETUVIŲ KALBOS PRATIMAI V skyriui — 47 psl., kaina 1.25 dol.

J. Plačas — LIETUVIŲ KALBOS PRATIMAI VI skyriui. 151 psl., kaina 2 dol.

J. Kreivėnas — LIETUVIŲ KALBOS PRATIMAI VII skyriui, 64 psl., kaina 1.25 dol.

S. Slizys — LIETUVIŲ KALBOS PRATIMAI VIII skyriui, 83 psl., kaina 1.75 dol.

J. Ambraška ir J. Žiugžda — LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA, I dalis — fonetika ir morfologija, 181 psl., kaina 2.50 dol.

J. Plačas — TĖVISKES SODYBA, vadovėlis trečiam skyriui, 171 psl., kaina 3 dol.

Visi lietuvių kalbos pratimai atspausdinti rotatoriumi, išleisti didelio sąsiuvinio formato, iliustruoti piešiniais. Kitos dvi knygos spausdintos spaustuveje, vpač gausiai iliustruota "Tėviškės sodyba", iliustracijos Zitos Sodeikienės.

Vadovėlių galima gauti ir Darbininko administracijoje.

— San Francisco balandžio 30 nuo Golden Gate tilto iš 238 pėdų aukščio nušoko 21 metų studentas G.A. Robens ir liko gyvas, veik nesužeistas. Istorija žinojo tik du tokius šokiškus iš 317 atsitikimų, kuriuose visi kiti užsimušė.

Lietuvių Moterų Klubų Federacijos New Haven, Conn., klubo valdyba su viešnia žurn. E. Čekiene iš New Yorko. Iš k. į d. V. Zemliauskienė, E. Čekienė, A. Goldupienė, G. Vebrienė, A. Jonylienė, V. Mackevičiūtė ir klubo pirm. L. Zidonytė.

Kas pirmenis

Vyras žmonai:
— Šios begalinės sąskaitos mane kada nors pribais. Tiesiog nežinau, kam pirma mokėti: gydytojui ar elektros kompanijai?

Žmona:
— Žinoma, kompanijai. Gydytojas, šiaip ar taip, neateis išjungti mūsų kraujo apytakos.

Pelenai

Gaisrininkų komandos skelbimas:
"Nerūkykite lovoje. Pelenai, kuriuos po to teks surinkti, gali būti jūsų pačių pelenais".

Pasiteisinimas
Teisėjas kreipiasi į teisiamąjį:
— Jūs per savaitę septynis kartus išlaužėte į butus...
— Ką gi darysi — dirbu be poilsio dienų...

RESORTS

BAVARIAN MANOR

Famous for German American Food Get Away—Rest and Play. Olympic style pool, athletics and planned activities, dance to our popular band in the fabulous Bavarian "Alpine Gardens Cabaret", enjoy professional acts every night. Romp, play in our 100 acre playland, fishing and boating in our well stocked lake. Send for colorful brochure—rates and sample menu. LOW June rates. Dial 518-622-3261
Bill & Johanna Bauer—Hosts
Purling 12, N.Y. Zip 12470

RADIJO PROGRAMOS

BOSTON, MASS.

Vedėjas
PETRAS VIŠCINIS,
173 Arthur St.
Brockton, Mass. 02402
Tel. 586-7209
WHIL - 1430 kil. Medford, Mass.
Sekmadieniais nuo 11 iki 12 vid.

BOSTON, MASS.

Vedėjas
STEP. MINKUS
WLYN - 1360 kilocycles
ir FM 101.7 banga
Sekmadieniais nuo 1 - 1:30 val. p.p.

BOSTON, WORCESTER

Vedėjas P. VIŠCINIS
173 Arthur St., Brockton 18, Mass.
Tel. JU 6-7209
FM bangomis 105.7 MC
meg. iš WKOX, Framingham, Mass.
Sekmadieniais 8 - 9 val. ryte

LIETUVIŠKŲ MELODIJŲ

RADIO VALANDA
girdima kiekv. šeštadienį 3-4 p.p.
iš Detroito stoties WJLB-AM-1400
kilo. Pranešėjai: Patricia Bandza ir
Algis Zaprackas; vedėjas — Ralph
Valatka, 15756 Lesure, Detroit, Mich.
48227; tel. 273-2224.

HARTFORD, CONN.

Ved. ALG. DRAGONAVICIUS
WBMI - FM 95.7
273 Victoria Rd., Hartford 14, Conn.
Tel. 249-4502
Sekmadienį — nuo 12 iki 1 p.p.

PITTSBURGH, PA.

WZUM, 1590 banga
vedėjas VYT. A. YUCIUS
52 Shady St. W. Pgh., Penna. 15228
Tel. 563-2754
Sekmadieniais 12:00 iki 12:30 v. p.p.

PHILADELPHIA, PA.

WTEL, 860 kilocycles
BENDRUOMENIS BALSAS
1203 Green St., Phila., Pa. 19123
PO 5-0932
šeštadieniais nuo 1:30 iki 2:30 p.p.

WATERBURY, CONN.

WWCO - AM - 1240
Ved. ANT. PALIULIS
Lietuvos prisiminimai
Kultūrinė - komercinė programa
Sekmad. 9:35 iki 10:30 ryto

FLAG DAY

AMERICAN BANK & TRUST COMPANY

301 East Fordham
Road
Bronx

H. W. FEMALE

RELIEF SWITCH BOARD OPERATOR, heavy industrial board, filing, typing, etc. Good salary and benefits.
WHIPPANY PAPER BOARD CO., Inc.
887-3300 — Ext. 288

NURSE, REGISTERED
Position available on 1st Shift
Large Modern Nursing Home
Salary open, excellent working conditions, many benefits. For interview, call 201-743-7772.

NURSE, L. P. N., or
NURSE'S AIDE
for general floor duty in large modern Nursing Home; many benefits, excellent working conditions. For interview, call —
201-743-7772

SERVICE

VW Quality Auto Repairs, specialists in Volkswagens and Porsche. Trained mechanics, complete equipment at reasonable prices. Try us and be pleased! 929 Remsen Ave., Brooklyn; 949-5850. Open Saturdays all day.

CARMEL'S BRIDAL SHOPPE

Do You Think to Marry?

We make to you the Bridal Gown like you please. We make too dresses for ladies and suits for gentlemen.

Tel. 542-4043

We Rent Also

FORMAL GOWNS

During June month we will gift a bouquet to the bride.

Long Island

statome įvairaus dydžio naujus namus, kuriuos galima tuoj įsigyti. Pirmam užsakymus pastatyti pagal pirkėjo pageidavimus ant mūsų arba pirkėjo žemės. Statybą atliekam sąžiningai pagal susitarimą už labai prieinamą kainą. Visais reikalais kreiptis pas statybinių Andrių Armoną
Tel. 516 AN 1-2864

TO PLACE YOUR AD CANCEL OR CHANGE

Tel.: 867-3680

SERVICE

PAINTING and DECORATING
Inside and Outside
Fully insured all work guaranteed
Call
MR. ANGELO
TA 4-8210

Instant Tennis Stringing
Mail or bring Rackets to
CENTRAL SKI SERVICE, Inc.
767 Rogers Avenue, Brooklyn
near Linden Blvd.
Call BU 4-9518 between 1-6 PM
Open 6 days a week

RUBBISH REMOVAL
and
DEMOLITION WORK
Reasonable Rates
Call Ray Farrell or Mike Daly
Call 255-3448

ROBERT DAVIS
Aluminum Home Improvement
Siding - windows - Jalousies
Awnings - Porch enclosures
Breeze ways
Clark St & Highway 35
Keyport, N. J.
201-264-3685

SAL CARLINO
CONTRACTOR
Everything for your Home — New work and alterations all work done at reasonable rates — 170-17 67th Street Flushing Call IN 1-3322

EXPO 67
Modern apartments near beautiful Montreal Botanical Garden, 15 minutes by bus and Metro (Montreal subway) to Expo 67 site — direct connections. Brochures and reservation slips on request. — MILOT APARTMENTS (1963) Inc. 3990 East Sherbrooke Street Montreal, Canada; Tel. (514) 259-9346.

CLAUDIO'S

Greenport's superb restaurant and marina. One of LI's favorite for seafood-steaks and Continental food since 1873. Superb view, 500' deep water pier, all facilities. Foot of Main Street, Greenport.
516-477-9800 / 0627

GETSOS FUR CORP.
363 7th Avenue, N.Y.C.
Furs Mink Stoles and Jackets
50 year old factory
Save A Lot Money
Call 524-4814

Expo '67

ROOMS \$12.00 PER DAY
with meals \$20.00 per day
Trailer & Camp Sites \$3.00 per day
Pool, bus service, 15 min. from Expo Metro. Reserve now, limited number. Write for free brochures and information or call Montreal 625-9534 for reservations
STEVE'S CORNER HOTEL
3172 Dagenais Blvd., Fableville, Province of Quebec, Canada

Laraia's Narrowsburg NY Win-Han family resort. Beautiful rms, private baths, pool, outdoor sports, Delaware River 5 min. meals daily, TV rm, near churches, your car at your door. Write Mrs. Martin Laraia, Box 331 Narrowsburg; (914) 252-3385. Make reservations early.

SOGESLO MOTEL

Only 4 miles from Expo!
Sogeslo has 400 rooms, furnished with Twin Double Beds. Baby cribs are furnished free upon request. Twentyfive Express Buses leave Sogeslo for Expo. (50¢ round trip). Restaurant, Snack bars, Boutiques, Swimming pool, Playground, Nursery, etc. Rate for 2 persons \$22.00 per day; each additional person 4.00 per day; 3 persons per room per day \$26.00. For reservations write: SOGESLO Inc. 4567 Blvd. Laurier Route 9 St. Hubert, P. Que. (514) 866-1981 Off'l member of Logexpo.

HAYDEE'S BRIDAL SHOP and PHOTO STUDIO

395 Stone Ave., East New York, Brooklyn, N.Y. — Tel. DI 5-0099
BRIDAL GOWNS
Ladies, Tuxedos for Grooms and Gentlemen, Flowers, Photos, Souvenirs, Invitations.
With the order for your marriage will have expensive gifts.

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK

Inkorporuotas 1863

460 West Broadway, South Boston Massachusetts

"Kur tūkstančiai taupo milijonus"

Alfred W. Archibald, President

Šio banko direktorių taryboje yra Lietuvos garbės konsulas adv. A. O. Shallna ir adv. Jonas J. Grigalius. Reikale su patarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai. • Turtas (Assets) virš \$125,000,000.

Current dividend 4 3/4% on all accounts.

Dabar moka 4 3/4% už visų rūšių taupomus pinigus.

HELP W. MALE

CENTERLESS GRINDER
Experienced in in-feed grinding Day shift, steady, top rate. Call or apply 8 AM to 12 Noon
QUA-DEL CORP.
433 Central Ave. (Rear) Orange NJ
201-674-2026

Accountant Jr. Interesting diversified work in the accounting dept. of a GM mfg plant. Excellent salary & benefits program, room for advancement. Degree preferred, exper. not essential. Delco Remy Div. General Motors Corp. — Jersey Ave. New Brunswick, NJ; 201-247-8900, ext. 735

DESK CLERK

12 Midnite to 8 AM, salary open. Retired person considered, Prospect Park YMCA, 357 9th Street Brooklyn — SO 8-7100

Oxygen Technician must have technician's license. Helpers will train for oxygen & ambulance work. Qualified men with chauffeurs license and min of 2 yrs HS, neat appearance, 5 days 40 hr week. Hospital, health & welfare plan. Scully Walton, 505 E 116th Street NYC.

DISPLAY

OUTSTANDING BUY — DINER
excellent location parking lot long lease reasonable rent wonderful opportunity for young couple. Asking price \$45,000 Mr. PAUL PAPPAS call 392-9582

OUTSTANDING BUY
LUNCHEONETTE STATIONERY
grosses \$1000 per week closes 6 PM. Long lease Must sell due to illness
Call 516-732-8581

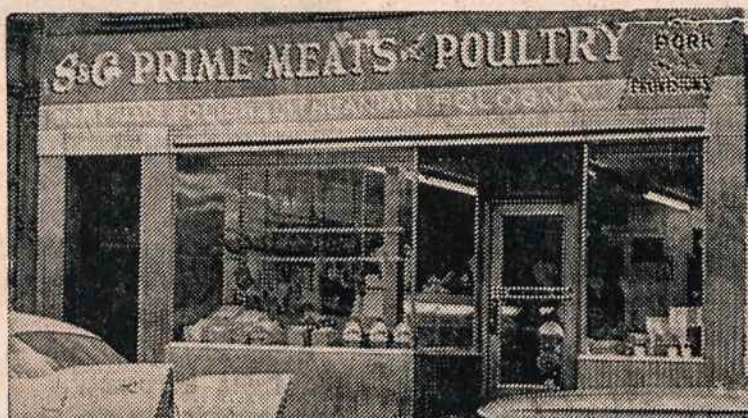
Used Travel Trailers — '66 Hilltop Camper, '65 Shasta (fully contained), '63 Scotty 15 ft. Cardinal 16 ft. New Trailers and Campers. Bellows & May 257 Highland Ave., Middletown, N.Y. DI 2-3951. Open Even. Mon.-Fri. to 7:30; open all day Saturday. Call for Sunday appt.

HELP WANTED

WANTED SOMEONE WITH
A BACKGROUND
OF ACCOUNTING
to work on inventory control & cost
Good at figures
Steady work nice working conditions
WHIPPANY PAPER
BOARD CO Inc
Call 201-887-3300 Ext 288

S & G MEAT MARKET

ANTANAS VAITKUS, vedėjas

84-09 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y. 11421; VI 9-5077
340 Grand Street, Brooklyn, N. Y. 11211; STagg 2-4329
Papigintomis kainomis priimame užsakymus
VESTUVĖMS ir POBŪVIAMS.
Pristatome į namus lietuviškus skilandžius ir sūrius
We take all orders special price for Weddings and Parties.
Home-made Bologna

WEISS & KATZ, INC.

187 ORCHARD ST., N. Y. C. Tel. GR 7-1130

DIDMENŲ IR MAŽMENŲ PREKYBA

— DIDELIS PASIRINKIMAS AUDINIŲ —

- Vyrų ir moterų eilutėm, apsiaustam, suknelėm ir kt.
- Audiniai angliškos ir vietinės vilnos, šilko, medvilnės
- Specialiai žemos kainos siūnčiant audinius į užsienį
- Mes padidinome savo patalpas, kad galėtume geriau patarnauti klientams. Prašome užteiti ir pasižiūrėti.

VILNONĖS MEDŽIAGOS JŲSŲ ARTIMIESIEMS IMPORTUOTOS IR VIETINĖS

Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovos užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — Geriausias rūšies pigiausias kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užteikite ir įsitikinsite!

SUPERIOR PIECE GOODS CORP.

Tel. AL 4-8319 • 200 Orchard St., New York, N.Y. 10002

JUOZO MISIŪNO

RAY'S LIQUOR STORE

Galima gauti įvairiausias rūšies amerikiečių ir importuotų gėrimų... Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno.
103-55 LEFFERTS BLVD.
RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: Virginia 3-3544

LAIDOJIMO DIREKTORIAI

J. B. Shalins-Salinskas

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
84-02 JAMAICA AVE.
(priė Forest P'way Station)
Woodhaven, N. Y.
Suteikiame garbingas laidojimo. Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventiliacija
Tel. Virginia 7-4499

Tel. Evergreen 7-4335

Stephen Aromiskis

(ARMAKAUSKAS)
Graborius - Balsamuotojas
MODERNI KOPLYČIA
423 METROPOLITAN AVE.
Brooklyn, N. Y.

STagg 2-5043

Matthew P. Ballas

FUNERAL HOME
Moderni koplyčia - Air conditioned
A. J. BALTON-BALTRONAS
Licensed Manager
& Notary Public
660 Grand St., Brooklyn 11, N.Y.

Evergreen 8-9770

Joseph Garszva

GRABORIUS

BALSAMUOTOJAS
231 2BEDFORD AVE.
Brooklyn, N. Y.

KODIS

LAIDOTUVIŲ ISTAIGA

Įkurta 1941 metais
Jautriai patarnaujame liūdesio valandoje. Koplyčios naujai įrengtos, jos vėsinamos.
A. W. KODIS ir E. A. KODIS
63-06 Flushing Ave.
Maspeh, N.Y. 11378 • DA 6-1658
Turi laidojimo direkt. leidimus.

PETER JAREMA

UKRAINIETIS LAIDOTOJAS
Laidoja Bronx, New York, Brooklyn ir apylinkėse. Modernios koplyčios nemokamai. Kontroluojama temperatūra.
PETER JAREMA
129 East 7th Street
New York, N. Y. 10009
ORegon 4-2568

Theodore Wolinnin,

Inc.
E. JOSEPH ZEBROWSKI
Laidotuvių direktorius
Moderniška koplyčia su
Air Condition
123 E. 7th St., New York 9, N.Y.
GR Mercer 5-1437

Market 2-5172

BUYUS

FUNERAL HOME
Mario Teixeira, Jr.
Laidotuvių direktorius
426 Lafayette Street
Newark, N.J. 07105
Paruošiamos garbingos laidojimo. Modernios koplyčios — Oras vėdinamas.

VAITKUS

FUNERAL HOME
197 Webster Avenue
PRANAS VAITKUS
Laidotuvių Direktorius
ir balsamuotojas
Cambridge, Mass.
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį. Moderniška koplyčia šermentinis dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir kitus miestus — Tel. TR 6-6434

KARLONAS

FUNERAL HOME
280 CHESTNUT STREET
NEW BRITAIN, CONN.
Tel. BA 9-1181

A. ANDRIUSKEVICIUS

LAIKRODINIŲ
- JUVELYRAS
Auksas - sidabras - deimantai
laikrodžiai
9408 Jamaica Ave.
Woodhaven 21, N. Y.
VI 7-2573

C. A. VOKET

ADVOKATAS
41-40 74th Street
Jackson Heights, N. Y.
Tel. NEWton 9-6620

MEŠKOS ir MEŠKIUKO

vasarvietės savininkai maloniai kviečia visus šias vasaros atostogas praleisti nuostabią gražioje poilsio vietoje — Cape Cod kurorte.
MEŠKA ir MEŠKIUKAS pasirūpins, kad vasarotojų atostogos būtų jausios, linksmos ir įdomios. Savininkai patys svečius priima, pilnai aprūpina ir lietuvišku nuoširdumu globoja. Vakare, tėvams išvykus, prižiūrimi vaikai.
SEZONO PRADŽIA birželio 18 d. Užsakyti galima pas: Maria Lusys, 88-01 104th Street, Richmond Hill, N. Y. 11418; tel. 212-849-1193 • Irena Veitas, 72 Congress Street, Braintree, Mass. 02185; tel. 617-843-2146 • VILLA MEŠKA, 42 Beach St., Monument Beach, Cape Cod, Mass. 02553; tel. 617-759-3251.

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJENOS**

Vienuolynas GL 5-7068
Spaustuve GL 2-6916
Administracija GL 2-2923
Redakcija GL 5-7281

A.L.T.S. Rytų apygarda birželio 25, sekmadienį, 12 val. Olympia Lakes (Route 130, Beverly, N.J., tarp Trenton ir Camden, N.J.) Grove "B" (specialiai skirtas lietuviams) ruošia gegužinę-pikniką. Malonus paplūdimys ir maudymasis natūraliame ežere stiprina sveikatą. Įvairūs sportiniai įrengimai bei žaidimams aikštės jaunuomenei ir vaikams. Atvykusius linkmins Aqua String Band, kuris 1966 Philadelphiaje, tradiciniame Naujų metų Mummer's parade laimėjo antrą premiją, o vieneto kapitonas E. Venskuskas — pirmąją. Veiks bufetas, o svečių patogumui nemokama aikštė mašinoms palikti. Reikia manyti, kad rengėjų gražus tikslas — tinkamai pasiruošti 1968 nepriklausomos Lietuvos atkūrimo penkiasdešimtmečio paminėjimui — paskatins kiekvieną dalyvauti.

Alfonsas Samušis, naujas šeštadieninės mokyklos vedėjas

a.i.j.

Tėvas Augustinas Steigvila, M.I.C., marijonų vienuolyno viršininkas Buenos Aires, Argentina, atvyko į JAV senelių prieglaudos reikalais. Trumpai buvo sustojęs New Yorke, aplankė lietuvių parapijas ir Darbininko redakciją. Chicagoje apsisistos pas tėvus marijonus, 4545 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629, o Los Angeles pas prel. J.A. Kučingį, 2718 St. George St., Los Angeles, Calif. 90027. Šiais adresais bus galima jį pasiekti ir įteikti aukas senelių prieglaudai.

Kun. Augustinas Steigvila, M.I.C.

Tėv. Pranciškus Giedgaudas, pranciškonų spaustuovės vedėjas, išvyko dviejų savaitių atostogų į Kanadą.

Senieji klebonai Apreiškimo, Angelių Karalienės ir šv. Jurgio parapijose praėjusį sekmadienį atsiveikino su savo parapijom, atlaikydami iškilmingas pamaldas. Šią savaitę nuo penktadienio jie užima naujas vietas.

Vincė Jonuškaitė buvo išvykusi į San Francisco, Calif., kur dalyvavo G.F.W.C. suvažiavime, atstovaudama Lietuvių Moterų Klubų Federaciją. Grįždama buvo sustojusi Santa Monica pas savo seserį. Apie lietuvių pasirodymą GFWC suvažiavime parašysime vėliau.

Reikalingas 36 šeimų namui prižiūrėtojas (superintendent) 972 E. 14th St. Brooklyne. Pastatai apšildomi alyva. Pageidaujama šeima, kuri gaus iš 3 kambarių butą ir mėnesiui atlyginimą 150 dol. Informacijai tel. 258-9783.

Ieškoma Ona Waitkutė-Jančauskienė. Jos vyro vardas Florijonas, gvy. Philadelphiaje. Pa. Ieško Zofija Dileritė-Gudaitienė. Zinantieji prašomi pranešti adresu: Mrs. A. Gudaitis, 181 Stagg Walk, Brooklyn, N.Y. 11206.

Nakvynių pastatas, kuriame ekskursija apsisistos Montrealyje

Kelionę autobusu į Montrealy vykstančią pasaulinę parodą organizuoja Darbininko administracija rugsėjo 1-4. Bus pui ki proga dalyvauti Lietuvių dienoje. Kelionė, nakvynės ir patarnavimas autobusu vietoje vienam asmeniui kainuoja 52 dol. Nori turėti privatų kambarį vienam asmeniui, moka 60 dol. Nori vykti iš Elizabeth, Newark ir kitų New Jersey vietų moka 56 dol. arba su privačiu kambariu 64 dol. Tos pačios kainos vykstantiems iš Philadel-

phijos, kur rezervacijas galima daryti pas p. Šatinską, telef. MA 6-3369. Autobusai sustos tose kolonijose, kur bus bent ketas, norinčių prisidėti prie išvykos. Išvykstama nuo pranciškonų vienuolyno Brooklyne rugsėjo 1 apie 5 v. p.p. Grįžtama rugsėjo 4 vakare. Vietas reikia rezervuoti iš anksto. Kelionės reikalais kreiptis į Darbininko administraciją, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221, telef. GL 2-2923, vakarais GL 5-7068.

Elzbieta Jakaitienė, sulaukusi 70 m. amžiaus, birželio 9 mirė Flushing, N.Y. Iš Apreiškimo parapijos bažnyčios birželio 12 palaidota šv. Jono kapinėse. Nuliūdime liko vyras Jonas, dukra Albina Chirbienė su šeima, du broliai Lietuvoje, sesuo Marijona Petrenienė, dvi anūkės ir 4 proanūkės. Šermentis rūpinosi Aromiskio laidotuvių įstaiga.

PAŽANGIEJI NEW YORKO JAUNUOLIAI

Šį mėnesį ypatingai pagerbia mi 26 pažangiausi New Yorko miesto jaunieji mokslininkai — studentai, laimėję premijas už išradimus erdvės amžiaus technologijoje. Jų mokslinių darbų paroda prasidėjo birželio 6 ir bus atidaryta iki birželio 24, Union Carbide Building patalpose, Park Ave. prie 47 St. Paroda atidaryta šokiadieniais nuo 9 val. ryto iki 6 v.v., šeštadieniais 10 val. ryto — 5 val. vak. Įėjimas laisvas. Sekmadieniais uždaryta.

Jaunųjų mokslininkų tarpe yra ir Algis Shukis, St. Nicholas of Tolentine mokyklos 8 skyriaus mokinys, Queens, N.Y. Jis padirbo dvi raketas, elektroniniai kontroliuojamas nuo žemės.

Vytautas Alseika, žurnalistas, redagavęs Vokietijoje Elta, grįžo į Ameriką. Dar nežino, kur įsikurs ir kur dirbs. Buvo damas New Yorke, birželio 15 lankėsi Darbininko redakcijoje.

Gediminas V. Mitinas

BAIGĖ UNIVERSITETĄ

Gediminas Valerijus Mitinas, gvy. Fremont Center, N. Y., gegužės 28 baigė matematiką Buffalo universitete ir gavo bakalaurato laipsnį.

Gediminas priklausė Alpha Phi Delta korporacijai buvo korporacijos sporto vadovu; teisinio komiteto nariu (Judiciary Committee) ir atstovu tarp korporacinėje taryboje.

Nuo liepos 5 jis pradės dirbti kaip computer programer I.B.M. Pougkeepsie, N.Y. Ateityje planuoja siekti aukštesnio mokslo laipsnio šioje srityje.

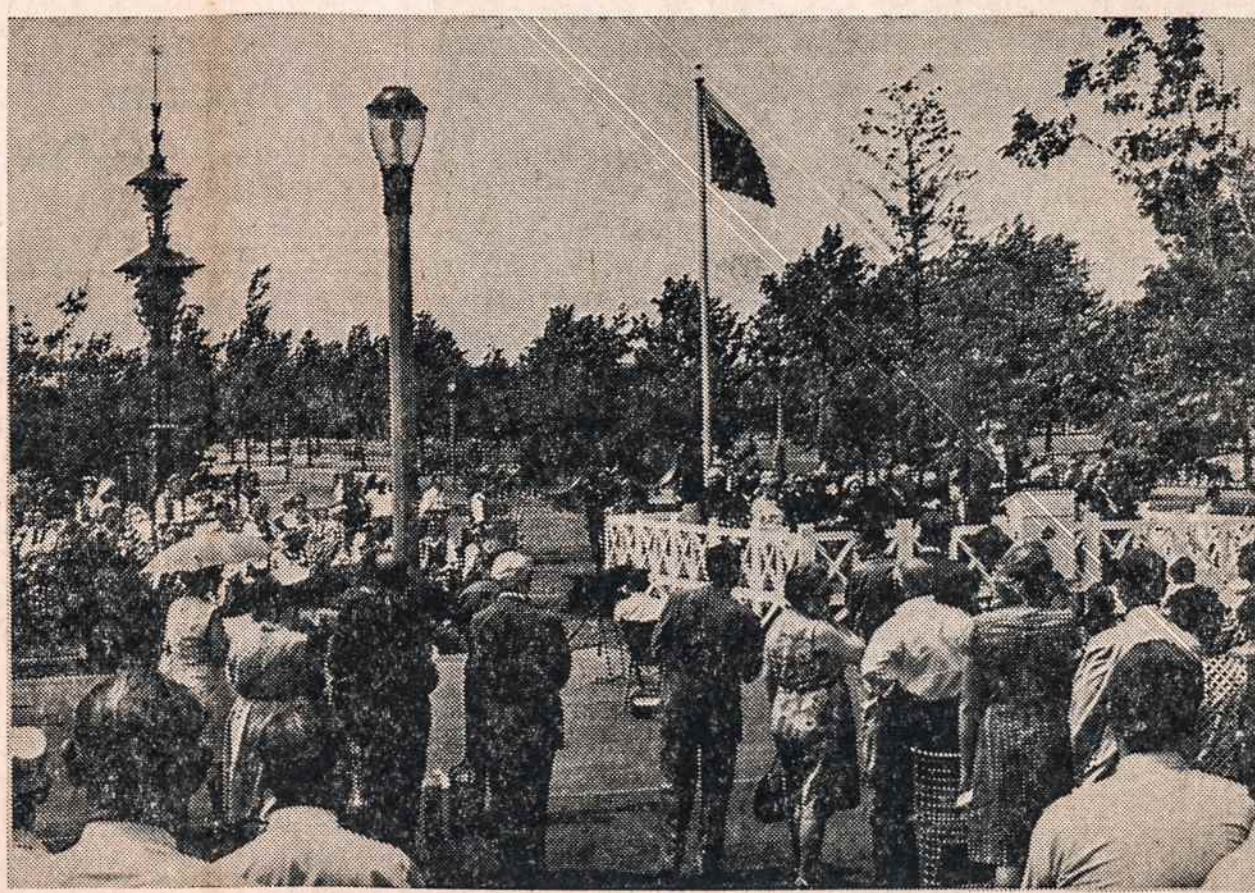
-K.B.

PADĖKA

Madų parodai sėkmingai praėjus, reikiame padėkai visiem prisidėjusiems prie jos pasisekimo: dailininkam V. Ignui, Č. Janušui, V.K. Jonynui ir R. Viesulii už padovanotus paveikslus, kuriuos laimėjo A. Ivaška, A. Sakalauskas, Simonaitienė ir E. Skeivienė. Taip pat dėkojame visom modeliotojom, kurias gražiai pianinu palydėjo K. Baltrušaitytė ir S. Gedvilaitė; chigagietėm: N. Manelienė, pranešėjai A. Kėželienei, Monikai Kripkauskienėi už rūbus; visiem rėmėjams ir gausiai atsilankiusiai visuomenei. Visų šių asmenų dėka Dainavos jaunimo stovyklai buvo nusiųsta 1,000 dol. auka.

Rengėjos.

EXPO 67 Montrealyje 15 min. nuo Expo privačiai išnuomojami dideli, patogūs kambariai su virtuve. Grupėm ir pavieniui. Vasarnamiai Laurentian kalnuose, prie didelio gražaus ežero. Užsisakyti iš anksto. Gaurys, 7730 Broadway, La Salle, Montreal, Que. Canada. Telef. 366-8528.

Lietuviško kryžiaus dedikacijos iškilmės Flushing Meadows—Corona parke birželio 17. Nuotr. R. Kisieliaus

Zenonas Klasevičius-Close

Zenonas Close. Klasevičius, sulaukęs 75 m. amžiaus, birželio 13 mirė Ridgewode. Iš Apreiškimo parapijos bažnyčios palaidotas šv. Jono kapinėse. Velionis buvo gimęs 1892 Kėdainiuose. 1912 atvyko į JAV ir visą laiką gyveno Brooklyne. Nuliūdime paliko žmoną Oną, sūnų Edvardą, kuris profesoriaus St. Joseph's kolegijoje Hartforde, Conn., dukrą M. Teresėlę, kuri yra šv. Kazimiero seserų kongregacijoje ir mokytoja pas savo dėdę prel. J. Karalių, Shenandoah, Pa. Klasevičiai yra dideli pranciškonų geradariai. Pastoviai šelpė mokyklą ir mokslius išleido tėv. Paulių Baltakį. Be to, jie visur dosnūs savo aukomis. Ne tik išmokslino savo vaikus, bet dar davė progos išeiti į kunigus misijose kinų ir indų kilmės jaunuoliams. Jie taip pat remia ir savą parapiją bei kitus lietuvių vienuolynus. Į a.a. Zenono laidotuves atsilankė ir palaldas atlaikė giminaitis prelatas Juozas Karalius, tėv. Paulius Baltakis, O.F.M., ir kiti parapijos kunigai. Šermentis rūpinosi Aromiskio laidotuvių įstaiga.

NAUJOS PLOKŠTELĖS

New Yorko Lietuvių Vyrų Choro, vadovaujant Vl. Baltrušaičiui, įdainuota 16 lietuviškų dainų, kurias harmonizavo liet. muzikai. Stereo 5 dol. Mono 4 dol.

Baltijos vėjelis antroji Dviejų Mamyčių ir Dviejų Dukryčių plokštelė. 15 lietuviškų liaudies dainų. Stereo 5 dol. Mono 4 dol.

Žibuoklės, Liudo Stuko moterų seksteto įdainuota 14 liaudies dainų. Stereo 5 dol. Mono 4 dol.

Svajonių Sūkuryje, antroji B. Tamošiūnienės pramoginės muzikos plokštelė, kuri tinka ir šokiui. Kaina 6 dol.

Šios ir kitos lietuviškos muzikos plokštelės gaunama: Darbininko adm., 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221. (Siuntimui pridėdama 50 c.)

Prenumeratoriai, pakeisdami savo adresą, prašomi administracijai pranešti ne tik naują, bet ir seną adresą. Taip pat neužmirškite pridėti pašto zip code numerio.

ATSKRIDO PETR. BAGDONIENĖ

Birželio 16 d. 8:40 val. vak. New Yorke, Kennedy aerodrome susitiko po 26 metų nesimatymo Waterburiui gerai žinomas prekybininkas su žmona Petronėle Bagdoniene.

Petronėlė Bagdonienė, iš tremta Sibiran vergų darbo stovyklon, iškalėjo 18 metų. Nustojusią sveikatos paleido grįžti į rusų pavergtą Lietuvą. Lietuvoje apsigyveno pas savo dukrą Juliją Telešienę prie

Mauručių. Su ja kartu buvo ištremtas mažametis sūnus Rimutis.

Petronėlė Bagdonienė nepriklausomos Lietuvos laikais buvo pradžios mokyklos mokytoja, kai jos vyras buvo ilgametis pradžios mokyklos vedėjas, pradžios mokyklos inspektorius ir Vokietijoje Oldenburgo lietuvių gimnazijos vicedirektorius bei mokytojas.

Dokumentus į šį laisvės kraštą sudarė Nijolė ir Kostas Lambrakiai. Nijolė yra Petronėlės ir Kazio Bagdonų duktė, gyvenanti North Havene.

Petronėlė Bagdonienė dabar ilsisi savo vyro sodyboje, kuri pavadinta Lietuvos vardu. Tai tikrai graži ir rami poilsio vieta po tiek vargų ir kančių.

Šį įvykį birželio 18 aprašė "The New Haven Register" ir "The Hartford Courant", o birželio 17 paminėjo Hartfordo televizija (3 kanalas). -D.P.

Kazys Bagdonas po 27 metų sutinka savo žmoną Petronėlę Kennedy aerodrome. Šalia jų duktė Nijolė Lambrakienė. Nuotr. "The New Haven Register"

Nijolė Petkevičienė ir vaikai

Kas nori pailsėti, praleisti atostogas ar sustoti savaitgaliais, gali užsukti į lietuvišką vasarvietę Cocksackie, N. Y., Catskill kalnuose. Gražios maudynės prie Hudson upės. Maistas ir butas savaitei tik 38 dol. asmeniui. Kambariai užsakomi iš anksto adresu: Mrs. Albina Motiejūnas, 2 North St., Cocksackie, N. Y. 12051. Telef.: code 518, 731-8869.

Ieškoma moteris — šeiminiškė prižiūrėti pusiau invalidę senutę visą parą ar dalį. Pageidaujama, kad nakvotų kartu. Telef. BA 4-0104.

Vienam asmeniui išnuomojamas atskiras kambarys ramioje, gražioje ir patogioje vietoje, geras visomis kryptimis susisiekimas. Skambinti tel.: VI 9-2197.

Išnuomojamas Woodhavene kambarys su baldais. Galima naudotis virtuve. Pageidaujamas vyras. Skambinti po 6 val. vakarais tel. 846-7255.

**BOSTONO
ŽINIOS**

Baisiojo birželio trėmimai paminėti birželio 10 lietuvių piliečių draugijos namuose So. Bostone. Įnešus vėliavas ir sugiedojus himnus, kun. J. Klimas sukalbėjo invokaciją. Paskaitą skaitė dr. A. Budreckis iš New Yorko, aiškindamas sovietinio genocido priemones. Priimtos rezoliucijos, kurios bus pasiūstos JAV vyriausybei. Birutė Adamavičiūtė paskaitė iš "Neparašytų laiškų" eilėraščių. Minėjimą organizavo L. Bendruomenės Bostono apylinkė, pravedė pirm. A. Matjoška.

Demonstracijos už Vietnamą buvo suorganizuotos birželio 11. Prasidėjo Harvardo aikštėje Cambridge irėjo į Bostono parką (Boston Common). Organizavo vienas jaunuolis Jerome Folley, kurio brolis žuvo Vietname. Eisenso šūkis — paremkime savo jaunimą, kariuonę, Vietnamą. Tai demonstracija prieš anksčiau buvusius "barzdočius" demonstracijas. Tą dieną gubernatorius Volpe paskelbė kaip All American Day. Miesto parke pagrindiniu kalbėtoju buvo kun. Daniel Lyons, S.J., iš New Yorko. Jo kalba buvo labai antikomunistinė. Eisenoje dalyvavo keli tūkstančiai žmonių, legionierių. Organizuoti dalyvavo ir lietuviai. Gatvėse stebėjo kelios dešimtys tūkstančių žmonių.

Muz. Jeronimas Kačinskas pakviestas į Berkeley muzikos mokyklą Bostone dirigavimo klasės vadovu ir mokytoju. Mokykla turi pilnas muzikos mokyklos teises ir visame krašte žinoma kaip konservatorija su visais muzikos skyriais. Mokykloje yra daug studentų iš įvairių Europos, Azijos ir P. Amerikos kraštų. J. Kačinskas paprašytas sudaryti naują dirigavimo klasės programą ir nustatyti mokymo metodus mokslo metų eigai vykstant.

Antanas ir Morta Sinkevičiai birželio 11 atšventė 50 m. vedybinio gyvenimo sukaktį. Jų intencija šv. mišios buvo šv. Petro parapijos bažnyčioje 10 v. ryto.

PLAUKŲ PAŠALINIMAS

Specialistai — įsikūrę jau 20 metų. Rekomenduoja žymūs odos daktarai ir liginės. 41 Winter Street — 7 aukštas, Boston, Mass.; Tel. 426-1340 Miss O'Sullivan

Parengimai New Yorke

Liepos 15 d., 3 v. popiet prie Dariaus ir Girėno paminklo Lithuania Square (Union Ave. ir So. 2nd St.), Brooklyne, Lietuvos didvyrių — lakūnų Dariaus ir Girėno paminėjimas. Rengia Dariaus ir Girėno paminklo statymo komitetas B'kyne. Numatomas parengimus pranešti LB New Yorko apygardos švietimo ir informacijos vadovui V. Radzivanui, 84-16 110th Street, Richmond Hill, N. Y. 11418. Telef. HI 1-9720.

Bay Ridge, 4 room apartment, walk-up, very reasonable, excellent neighborhood. 20 Midwood St., Brooklyn, N.Y.

Kazys Bagdonas savo namuose Terryville, Conn., su žmona, kuri atvyko iš Sibiro po 27 metų persikymo. Ant jos kelių anūkelis Lambrakis. Nuotr. iš The Hartford Courant